Środa, 19 maja 1937 - Nr. 113
(Pismo wychodzi w dniu datowania).

Dzień Pomorza

10 stron
cena 10 gr

ORAZ WYDAWNICTWA: DZIEŃ GRUDZIĄDZKI ILUSTROWANY — DZIEŃ BYDGOSKI ILUSTROWANY — GAZETA GDAŃSKA
DZIEŃ KOCIEWSKI — GŁOS NIESZAWSKI (DZIEŃ CIECHOCIŃSKI) — GAZETA MORSKA ILUSTROWANA
DZIEŃ TCZEWSKI ILUSTROWANY — DZIEŃ CHEŁMIŃSKI — GAZETA MOGILEŃSKA — — — — —

REDAKCJA: Toruń, ul. Bydgoska 56, telefony 29-90, 29-01, 29-02, 29-60 (nocny). — ADMINISTRACJA: Toruń, ulica Bydgoska 56, telef. 29-70 (kierownik administracji). — FILIA ADMINISTRACJI: Toruń, ulica Szeroka 42 I. piętro, telefon 29-80 — P. K. O. 206.874.

Otwarcie sesji nadzwyczajnej Izb

Na porządku obrad m. in. projekt ustawy o zmianie granic województwa pomorskiego — Pierwsze posiedzenie Sejmu w piątek 21 bm.

Warszawa, 18. 5. (PAT.) Dyrektor biura prawnego w prezydium Rady Ministrów wręczył dziś pp. marszałkom Sejmu i Senatu zarządzenie Pana Prezydenta Rzeczypospolitej o otwarciu sesyj nadzwyczajnych Izb.

Zarządzenie Pana Prezydenta R. P. o otwarciu sesji nadzwyczajnej Sejmu brzmi:

„Na podstawie art. 12 pkt. c) ustawy konstytucyjnej otwieram z dniem 19 maja 1937 r. sesję nadzwyczajną Sejmu dla załatwienia następujących projektów ustaw: (tutaj zarządzenie wylicza 27 projektów ustaw):

Warszawa, dnia 18 maja 1937 r.

Prezydent Rzeczypospolitej:
(—) I. Mościcki.

Prezes Rady Ministrów:
(—) Sławoj - Składkowski.

Zarządzenie Pana Prezydenta R. P. o otwarciu sesji nadzwyczajnej Senatu ma brzmienie analogiczne.

Na porządku obrad znajdują się m. in. projekty ustaw o funduszu kultury narodowej m. Józefa Piłsudskiego, o przedłużeniu okresu urzędowania tymczasowych organów ustrojowych gminy m. st. Warszawy, o z m i a n i e g r a n i c w o j e w.: p o z n a ń s k i e g o, p o m o r s k i e g o, w a r s z a w s k i e g o i ł ó d z k i e g o, w sprawie zmiany ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych, o likwidacji mienia opuszczonego, o wykonywaniu zasady n i e i n t e r w e n c j i w sprawy wewnętrzne H i s z p a n i i, o zmianie ustawy z dnia 15 marca 1933 r. o szkolach akademickich, o Polskiej Akademii Literatury, o zapewnieniu pracy i o zaopatrzeniu uczestników walk o niepodległość państwa polskiego.

Warszawa, 18. 5. (PAT.) W związku z otwarciem sesyj nadzwyczajnych Izb ustawodawczych p. marszałek Car wyznaczył posiedzenie Sejmu na piątek, 21 bm. na godz. 16-tą.

MARSZAŁEK JÓZEF PIŁSUDSKI MÓWI:

Są ludzie i są prace ludzkie tak silne i tak potężne, że śmierć przezwyciężają, że żyją i obcują między nami.

Min. Beck i kontradmirał Unrug w muzeum morskim w Greenwich

Londyn, 18. 5. (PAT.) Minister Beck przyjął dziś przed południem łotewskiego ministra spraw zagranicznych Muntersa i odbył z nim dłuższą rozmowę. Po południu minister Beck w towarzystwie kontradmirała Unruga i przydzielonego z ramienia admiralicji komandora Swinley'a, udał się do Greenwich, gdzie zwiedził otwarte niedawno muzeum morskie. Następnie minister Beck był na przyjęciu w poselstwie estońskim wydanym na cześć gen. Laidonnera. Wieczorem minister Beck, kontradmirał Unrug i minister pełnomocny Michał Mościcki obecni byli na balu wydanym przez księcia i księżnę Sutherland w ich pałacu. Bal ten, który zgromadził całą elitę angielską i wszystkich pozostałych jeszcze w Londynie zagranicznych gości koronacyjnych, zaszczycili swą obecnością również król Jerzy VI i królowa Elżbieta.

Ślub ks. Windsoru 3 czerwca

bez udziału członków rodziny królewskiej

Paryż, 18. 5. (PAT.) Termin ślubu ks. Windsoru ustalony został definitywnie na dzień 3 czerwca br. Ślub odbędzie się na zamku Le Cande. Zaproszenia zostaną wystosowane jedynie do osób, które w ciągu ostatnich miesięcy podtrzymywały stosunki bądź z księciem Windsoru, bądź z panią Warfield. Zgodnie z powyższymi oświadczeniami, nikt z królewskiej rodziny nie ma być obecny na ślubie. Akt ślubu zostanie podpisany w merostwie w Monts.

Proces „Słowa Pomorskiego" w Warszawie

(ch) Warszawa 18. 5. (tel. wł.). Dziś przed Sądem Okręgowym w Warszawie toczył się proces z oskarżenia działacza niepodległościowego Miłguj-Malinowskiego przeciwko „Słowu Pomorskiemu" o zniewagę, zarzucającą Malinowskiemu że przed wojną i podczas wojny w okresie pracy niepodległościowej utrzymywał dobre stosunki z władzami rosyjskimi, brał pieniądze skarbowe itp.

Proces wywołał wielkie zainteresowanie ze względu na szereg wybitnych osobistości, zeznających w roli świadków.

Na początku rozprawy zeznawał płk. Adam Koc, który scharakteryzował działalność Malinowskiego jako człowieka pełnego poświęcenia i entuzjazmu i nie budzącego żadnych wątpliwości co do działalności na dwie strony. Po dłuższej przerwie, gdy pułkownik znowu zetknął się w pracy z Malinowskim, zastał go takim samym działaczem społecznym, pełnym poświęcenia jak w okresie zaborczym. Dalej zeznawała senatorka Jaroszewiczowa nader dodatnio o działalności Malinowskiego i jego prześladowaniu w Rosji. Następnie zeznawali b. minister Bronisław Ziemięcki, Tomasz Nocnicki, adw. Łypaczewicz, Władysław Studnicki i inni. Wyrok spodziewany jest dziś w nocy lub jutro rano.

„Boski Wiatr" w drodze powrotnej do kraju

Tokio 18. 5. (PAT). Samolot japoński „Boski Wiatr", który 14 maja wystartował z lotniska Croydon do powrotnego lotu do Tokio, wystartował dziś o godz. 8.13 czasu miejscowego z Kalkutty do Rangoonu, gdzie wylądował o godz. 11.40 (czas lokalny). Po przenocowaniu w Rangoonie lotnicy w środę rano startują do Hanoi.

Na Zamku

Warszawa, 18. 5. (PAT.) P. Prezydent R. P. przyjął dziś o godz. 11 Marszałka Śmigłego - Rydza.

W południe na łącznej audiencji Pan Prezydent R. P. przyjął p. prezesa Rady Ministrów gen. Sławoj - Składkowskiego oraz marszałków Senatu i Sejmu.

Podpisanie 2 układów polsko-włoskich

Rzym, 18. 5. (PAT.) Dziś podpisano układy polsko - włoskie: kontyngentowy i płatniczy, oba obowiązujące do końca roku przyszłego. Układ handlowy stanowi znaczne rozszerzenie pod względem nomenklatury i obrotów w stosunku do prowizorycznego układu z roku ubiegłego. Rokowania o dalsze układy gospodarcze trwają nadal. Podpisania ich można się spodziewać w przyszłym tygodniu.

Ze strony włoskiej układy podpisał bezpośrednio przed swoim wyjazdem do Budapesztu minister spraw zagranicznych hr. Ciano. Ze strony polskiej układy podpisali: ambasador R. P. przy Kwirynale A. Wysocki i radca ekonomiczny min. spraw zagranicznych Wszelaki.

Skandal sportowy w Gdańsku

Polaków wykluczono z reprezentacji W. Miasta

Gdański Związek Lekkoatletyczny po raz pierwszy nie zaprosił Polaków na eliminacje do reprezentacji Wolnego Miasta Gdańska. Na zapytanie polskich władz sportowych wyjaśniono, że stało się to dlatego, że Gdańsk mogą reprezentować na zewnątrz tylko Niemcy.

— „Wszyscy reprezentanci Gdańska muszą pozdrawiać na sposób hitlerowski a Polacy tego nie czynią."

Właściwe czynniki zajęły się tym niesłychanym skandalem sportowym. Gdańsk zapomina, że jest Wolnym Miastem zamieszkałym również przez Polaków i nie jest Rzeszą niemiecką a conajmniej partią hitlerowską.

Druga wystawa morska i kolonialna

Główną atrakcją będą akwaria z barwnymi rybami głębin morskich

Warszawa, 18. 5. (PAT). W dniu 23 maja rb. nastąpi otwarcie 2-ej wystawy morskiej i kolonialnej w Starej Pomarańczarni w Łazienkach królewskich.

Dział morski wystawy obejmie eksponaty, objaśniające dorobek pracy polskiej na morzu w okresie 17-lecia naszego „dominium maris", a więc barwne tablice, wykresy, modele okrętów, perspektywa dna morza itp.

Największą atrakcją wszakże tej na sposób dydaktyczny zorganizowanej wystawy będzie kilkudziesięciometrowy tunel z akwariami morskimi. Tu po raz pierwszy w klimacie naszym spotkamy się z pokazami żyjątek morskich z mieniącymi się wszystkimi barwami tęczy rybami z mórz i oceanów, które już obecnie zdążają samolotami do Warszawy na wystawę z głębin morskich.

Dział kolonialny obejmie żywą roślinność użytkową, która w systematycznym układzie pozwoli zaobserwoać obce naszemu klimatowi istoty roślinne. Tą drogą wystawa pragnie obalić werbalizm objaśnień, a nagiąć wzrok do badania tych roślin, których produkty codziennie niemal używamy w spo- [illegible] wych. Ogólny cel tej wystawy jest biologiczny i dzięki rozwinięciu tej strony zagadnienia morza i kolonii ujrzymy tu drugi etap propagandy spraw morza i kwestii kolonialnej, gdy pierwsza wystawa z r. 1935 w Muzeum Narodowym miała charakter ogólnie informujący.

Organizatorami zarówno pierwszej, jak i drugiej wystawy z ramienia Ligi Morskiej i Kolonialnej są: p. dr. Teofil Szczerba, przewodniczący komitetu, p. Stanisław Gabriel, kierownik artystyczny i p. Janusz Kączkowski, kierujący działem przyrodniczym.

Po prostu

Właściwe drogi do spolszczenia handlu

W ostatnich czasach coraz częściej ukazują się w prasie wzmianki o ekspansji polskich kupców i rzemieślników z zachodnich dzielnic (przeważnie z Poznańskiego) do wschodnich i centralnych województw.

Jest to niezmiernie dodatni i pocieszający objaw, bowiem w dziedzinie gospodarczej nie można wojować frazesem i operować demagogią. Jedyną i skuteczna droga walki do unarodowienia handlu prowadzi po przez setki tysięcy polskich placówek handlowych, rzemieślniczych i przemysłowych. Każda nowa placówka — to nowa cegiełka w narodowym organiźmie gospodarczym, a im więcej tych cegiełek tworzyć będziemy, tym prędzej gmach spolszczenia handlu naszego zostanie wykończony.

Ekspresyjność podejść i wprowadzanie do zagadnień gospodarczych momentów demagogicznych, odbija się niewątpliwie szkodliwie na samej akcji spolszczenia. Po pierwsze — osłabia energię ludzką, a po wtóre, i to jest najważniejsze, na niewłaściwe gościńce wprowadza koncentrację wysiłków.

Zdobywanie redut gospodarczych — to tak samo — jak zdobywanie okopów nieprzyjacielskich. Krok za krokiem, w harmonijnym marszu, na zasadach głęboko, przez znawców i fachowców, opracowanego planu, kroczyć musi polska ekspansja gospodarcza i zdobywać coraz to nowe reduty. — Aż do zwycięskiego końca.

Trzeba tylko woli nie ugiętej, zmysłu orientacyjnego i dużo dobrych chęci.

Marszu tego przegrać nie możemy. Należy tylko się zewrzeć silnie i mocarnie, zgodnie i przyjaznie — a wtedy dopiero zadziwimy świat. Bez krzyków i awantur, bez demagogij i gierek politycznych dokonamy wielkiego dzieła unarodowienia naszego życia gospodarczego, czego wymaga od nas i Polska i młode pokolenia, dla których obowiązani jesteśmy stworzyć właściwe warunki egzystencji i nowe warsztaty pracy.

m. z.

Sejm 4 milionów Polaków z U. S. A.

deklaruje łączność kulturalną i duchową z Macierzą

Warszawa, 18. 5. (PAT.) W dniach 16 i 17 bm. obradował w Chicago drugi zjazd Polskiej Rady Organizacyjnej w Ameryce — naczelnej reprezentacji 4-milionowej Polonii w U. S. A. (t. zw. sejmu Polonii amerykańskiej).

Na zjeździe tym została uchwalona następująca rezolucja:

„Przejęci troską o lepszą przyszłość społeczeństwa polskiego w Stanach Zjednoczonych, w zrozumieniu zadań przed nami leżących oraz owiani duchem współpracy i akcji konsolidacyjnej, jaka się odbywa na ziemiach polskich, my, delegaci i delegatki zjazdu drugiego Polskiej Rady Międzyorganizacyjnej w Stanach Zjednoczonych, jako przedstawiciele i przedstawicielki wszystkich organizacyj i skupień polskich w Ameryce oraz prasy polskiej — uchwalamy niniejszą rezolucję, deklarujemy solennie łączność kulturalną i duchową z Macierzą przez Światowy Związek Polaków z Zagranicy i jak najdalej idące porozumienie w sprawach obchodzących cały naród polski. Przyrzekamy podtrzymać i rozwinąć zadania i cele Polskiej Rady Międzyorganizacyjnej, przyrzekamy utrwalać dalej zespolenie ludu polskiego na terenie Stanów Zjednoczonych, uświadamiać młode pokolenie pod względem narodowym i krzewić w tym pokoleniu dumę narodową i wzniosłe tradycje jego przodków, podnosić ekonomicznie, kulturalnie i politycznie polskie społeczeństwo w tym kraju.

Śląc braciom naszym tak w Polsce, jak i na całym świecie rozproszonym serdeczne pozdrowienie przez Światowy Związek Polaków z Zagranicy i zapewniając ich o pełnym zrozumieniu naszych zadań i celów, pragniemy podkreślić, że jako obywatele wolnej republiki amerykańskiej będziemy zdążali do dalszego rozwoju jak najserdeczniejszych stosunków przyjaźni między Polską a Stanami Zjednoczonymi.

Niech żyją Stany Zjednoczone! Niech żyje Polska! Niech żyje Światowy Związek Polaków z Zagranicy i niech żyje Polonia amerykańska pod sztandarami Polskiej Rady Międzyorganizacyjnej!"

„Każde dziecko polskie w polskiej szkole i pod kierownictwem polskiego nauczyciela"

Lwów. Odbyło się tu zebranie pod hasłem „Każde dziecko polskie w polskiej szkole i pod kierownictwem polskiego nauczyciela". Uchwalone zostały specjalne rezolucje, w których zebrani zwracają się do Rządu i Sejmu z prośbą o nowelizację ustawy w tym kierunku, by w miejscowościach liczących ponad 35 proc. ludności ruskiej, odbywała się nauka w języku ruskim, ale by nie zajmowała ona ponad 1/3 ogólnych godzin szkolnych, natomiast by w języku polskim prowadzone były lekcje historii, lekcje nauki o Polsce współczesnej i rachunki. Jednocześnie postanowiono zwrócić się również z prośbą do Rządu, by kierownikami szkół w województwach: lwowskim, stanisławowskim i tarnopolskim mogły być tylko osoby narodowości polskiej, biorące czynny udział w polskim życiu cywilizacyjnym, chociażby byli pochodzenia ruskiego.

Dzisiaj rozpoczyna się rozprawa

przeciwko uczestnikom napadu na Myślenice

Kraków 18. 5. (PAT). W krakowskim Sądzie Okręgowym rozpoczyna się jutro rozprawa przeciwko 49 uczestnikom napadu na Myślenice pod wodzą Adama Doboszyńskiego. Na rozprawę powołano 84 świadków, w tym 52 dowodowych i 32 odwodowych. Na rozprawie w charakterze świadka wystąpi również Adam Doboszyński, przeciwko któremu rozprawa odbędzie się osobno przed sądem przysięgłych w Krakowie.

Jutro rozpoczynamy

cykl ciekawych reportaży z Węgier pióra naszego specjalnego wysłannika

RED. ZDZISŁAWA KARR-JAWORSKIEGO

Już jutro

sensacyjny wywiad z arcyks. habsburskim Józefem Ferdynandem.

Ofiarność rolnictwa wielkopolskiego na Fundusz Obrony Narod.

Prowadzenia akcji propagandowej zbiórki na Fundusz Obrony Narodowej na terenie województwa poznańskiego podjęło się Wielkopolskie Towarzystwo Kółek Rolniczych, tworząc na terenie powiatów Powiatowe Komitety Rolnicze Daru na Fundusz Obrony Narodowej w porozumieniu ze starostami, samorządem terytorialnym i miejscowymi organizacjami społecznymi. Ogólne wyniki zbiórki dały w gotówce zł 384.520.52, w naturaliach wartości 29.368.78 zł. — ogółem 413.889,30 zł. Dane te są jeszcze niekompletne, gdyż z niektórych powiatów brak ostecznych wyników.

Jak widzimy, wynik ten jest bardzo wysoki, szczególnie, jeżeli uwzględnimy, że obok kryzysu, na pogorszenie się stanu materialnego rolników wielkopolskich wpłynęły skutki kilkuletniej posuchy, oraz fakt, że zbiórka na Fundusz Obrony Narodowej zbiegła się na terenie niektórych powiatów że zbiórka na pomoc dla bezrobotnych.

Granit poleski piękniejszy od skandynawskiego

Bogactwa naturalne Polesia

Pińsk 18. 5. (PAT). Kamieniołomy w Klesowie zatrudniają w chwili obecnej ponad 1000 robotników. Posiadają one bardzo bogate złoża granitu który — zdaniem fachowców — jest znacznie piękniejszy w kolorze od granitu skandynawskiego.

Poza tym, jak donoszą z Pińska, odkryto świeżo na Polesiu, koło Dawidgródka zło ża gliny aluminiowej i koalitu oraz pokłady rudy żelaznej obok Sarn.

Jeżeli się jeszcze uwzględni, że Polesie posiada olbrzymie pokłady torfu i tereny leśne, minimalnie dotychczas eksploatowane, to dopiero uświadamia, jak wielką rolę może w przyszłości odegrać w życiu gospodarczym Polski ta mało, pod względem geologicznym, zbadana połać kraju.

Telegram pracowników umysłowych Śląska do płk. A. Koca

Nadzwyczajny walny zjazd Związku Zawodowego Pracowników Umysłowych Z. Z. Z., obradujący w pierwszej połowie maja r. b. w Katowicach, wystosował do szefa Obozu Zjednoczenia Narodowego, płk. Adama Koca depeszę następującej treści:

„Nadzwyczajny Walny Zjazd Związku Zawodowego Pracowników Umysłowych Z. Z. Z., obradujący w dniu 6-ym maja r. b. w Katowicach, przesyła Panu Pułkownikowi wyrazy czci i zapewnienia, że szerokie rzesze pracowników umysłowych na Śląsku solidaryzują się z akcją konsolidacji narodu, wszczętą przez Pana Pułkownika w Obozie Zjednoczenia Narodowego."

Trzecia Rzesza w trosce o swoje porty

Autostrady między Bremą, Hamburgiem i Lubeką

Hamburg 18. 5. (PAT). Została otwarta autostrada, łącząca porty hanzeatyckie Hamburg i Lubekę. Łącznie z otwarciem nowej drogi został poświęcony również nowy most na Łabie, który stwarza wygodne połączenie autostradami między Bremą, Hamburgiem i Lubeką.

Pińsk upomina się o szczątki apostoła Polesia

Pińsk 18. 5. (PAT). Korespondent PATA otrzymał wiadomość, że relikwie błogosławionego Andrzeja Boboli po kanonizacji mają być powierzone OO. Jezuitom w Pińsku. Ile w tej pogłosce jest prawdy, trudno na razie stwierdzić. W każdym bądź razie społeczeństwo wraz z duchowieństwem poleskim robi wielkie starania, aby szczątki wielkiego apostoła Polesia z powrotem spoczęły w murach pińskiej świątyni.

KOMUNIKAT METEOROLOGICZNY

Od zachodu nadciąga pas burz

Z dniem 18 maja niemal całą Polskę ogarnęło spływające z południowego-wschodu suche i ciepłe powietrze kontynentalne, dlatego też w całym kraju panowała piękna pogoda słoneczna i bardzo ciepła. Temperaturę o godz. 14 notowano: 15 stopni w Gdyni, 16 w Zakopanem, 23 w Wilnie i Grudziądzu, 24 w Poznaniu i Lwowie, 25 w Krakowie i Katowicach, 26 w Warszawie, Lublinie, Zaleszczykach i Pińsku, 27 w Brześciu n. B., Łodzi, Kielcach i Przemyślu, a 28 w Tarnobrzegu. Trwającą obecnie piękną pogodę w niedalekiej przyszłości znów zakłóci nadejście od zachodu pasa burz.

Przewidywany przebieg pogody do wieczora dnia 19 bm.:

W dalszym ciągu pogoda słoneczna i bardzo ciepła ze skłonnością do burz i przelotnych deszczów, zwłaszcza w zachodniej połowie kraju.

22 mistrzów szachowych spotka się w Juracie w walce o mistrzostwo Polski

W nadchodzącą niedzielę, jak już donosiliśmy, rozpocznie się w Juracie turniej szachowy o mistrzostwo Polski na rok 1937, który po raz pierwszy będzie rozgrywany w konkurencji międzynarodowej.

Protektorat nad turniejem przyjął inspektor armii, generał broni Kazimierz Sosnkowski, który ufundował specjalną nagrodę swego imienia za najpiękniejszą partię. Przewodnictwo komitetu honorowego turnieju objął Wojewoda Pomorski Władysław Raczkiewicz. W skład komitetu honorowego wchodzą: dowódca floty kontradmirał Unrug, dowódca OK gen. Thommee, prezes Polskiego Komitetu Olimpijskiego płk. dypl. Glabisz, starosta krajowy Łącki i prezes Pomorskiej Izby Przem.-Handlowej Tor.

Kierownictwo turnieju spoczywać będzie w rękach pułk. dypl. dr. Steifera i mistrza Przepiórki.

Turniej potrwa do dnia 6 czerwca br. włącznie. Uczestniczyć w nim będzie 22 mistrzów szachowych, z których 6 zagranicznych.

Śmierć górnika-Polaka we Francji

Lille 18. 5. (PAT). Wskutek oberwania się pokładu w szybie kopalni w Marles les Mines w Północnej Francji, zasypanych zostało dwóch górników polskich, z których pierwszego, Sobieraja Marcina, zdołano wydobyć żywego, choć z ciężkimi okaleczeniami, drugi natomiast, Barwicki Walenty, ojciec 5 dzieci, poniósł śmierć na miejscu.

Lot do księżyca... na wystawie paryskiej

Paryż 18. 5. (PAT). Wystawa paryska obfitować będzie w niezwykle ciekawe i oryginalne atrakcje, oparte na postępach techniki. Tak np. w pawilonie lotniczym odbywać się będą loty wśród chmur na... nieruchomym samolocie. W olbrzymiej hali pod kopułą wysokości 50 m, posuwać się będą sztucznie wytworzone obłoki. „Pasażerowie" siedząc w kabinie samolotu, widzieć będą pejzaż, plastycznie odtwarzający nowe lotnisko w le Bourget, który, przez odpowiednie efekty perspektywiczne, będzie się oddalał, a następnie zbliżał do nieruchomego samolotu, dając siedzącemu w kabinie zupełne złudzenie unoszenia się i opadania samolotu.

Koło planetarium zostanie otwarty park atrakcyj naukowych, z których najciekawszą będzie lot w rakiecie astronautycznej.

„Trick" będzie oparty również na złudzeniu optyczno-perspektywicznym. Pasażerowie, zająwszy miejsce we wnętrzu olbrzymiego pocisku. będą mieli wrażenie błyskawicznego unoszenia się w powietrzu ku księżycowi, którego tarcza będzie się stale zbliżała. Rakieta odbywać będzie podróż tylko do „księżyca", jako ciała niebieskiego najlepiej zbadanego i które przez to samo najłatwiej można było plastycznie odtworzyć. Pejzaż, widziany z okna rakiety, będzie dokładnym odtworzeniem tarczy księżycowej na podstawie zdjęć fotograficznych dokonanych przez największe teleskopy.

Niezwykle ciekawe będą urządzenia planetarium. Będzie one zaopatrzone w 119 silnych aparatów projekcyjnych, regulowanych i synchronizowanych przez instalacje motorowe, które pozwolą obserwować pod kopułą wys. 23 m. firmament, zarówno taki jaki jest widziany pod szerokością geograficzną Paryża, jak i na biegunie północnym, na równiku etc.

Niemka „kapitanem lotnictwa"

Berlin 18. 5. (PAT). Dowódca niemieckich sił lotniczych gen. Goering mianował pilotkę niemiecką panią Hannę Reitsch, w dowód uznania jej zasług, „kapitanem lotnictwa". Pani Reitsch jest pilotką instytutu doświadczalnego dla lotnictwa bezsilnikowego w Darmstacie. Posiada ona szereg kobiecych rekordów lotniczych, w tym również rekord światowy. Jest ona pierwszą kobietą, której nadano tytuł kapitana.

Samochód z 6 pasażerami w kanale

Amsterdam 18. 5. (PAT). Ub. nocy samochód wpadł do rowu napełnionego wodą na szosie w pobliżu m. Alfen. Szofer i pięciu pasażerów utonęli.

Nie cofamy się, lecz idziemy naprzód

Niedawno odbyła się w Warszawie uroczystość, której wymowa jest niezwykła; wzbudzi ona niewątpliwie szerokie i głośne echo w całym kraju, w najdalszych jego zakątkach, jako wyraz charakterystyczny i wielce pocieszający na przyszłość.

Oto na terenie posesji ministerstwa spraw wewnętrznych ukończono roboty obejmujące regulację terenu. Na zakończenie 3-tygodniowej pracy gospodarz terenu, minister spraw wewnętrznych gen. Sławoj - Składkowski przyjął 100 robotników obiadem. Zasiadł wśród nich, spożył z nimi grochówkę okraszoną wędzonką, kiełbasę z kapustą, wypił ze swoimi gośćmi kufel piwa, a wreszcie — jak przystało gospodarzowi — wygłosił toast.

Treścią tego przemówienia była oczywiście jedna z najdonioślejszych spraw naszego życia zbiorowego: praca i zatrudnienie. Zapoznał więc gen. Składkowski swych słuchaczy i współbiesiadników z tym, co już w tej mierze w Polsce w ciągu ostatniego roku dokonano i jakie są dalsze zamierzenia. Nasz przemysł zatrudnia obecnie o 150.000 ludzi więcej, niż w ubiegłym roku; liczba bezrobotnych, którzy już zdołali uzyskać pracę, wynosi 160.000. Czyli — powiedział premier — „nie cofamy się, tylko idziemy naprzód... Będziemy zatrudniali coraz większą ilość bezrobotnych... Wspólną pracą, wspólnym wysiłkiem, wspólną cierpliwością więcej osiągniemy, aniżeli gdybyśmy się wszyscy kłócili".

Przemówienie to, wypowiedziane przez premiera ze swobodą, miało takie zakończenie:

— Niech w Polsce zginie na zawsze ciężka, ciemna dola bezrobotnego, niech słońce pracy zaświeci dla wszystkich!

Taki był przebieg tej niezwykłej, tak bardzo od przeciętnego typu „bankietów" czy „obiadów" odbiegającej uroczystości w stolicy, kiedy to szef rządu pospołu z ludźmi kielni, młota i łopaty zasiadł do skromnego posiłku i przed tym szacownym audytorium wygłosił mowę o zagadnieniach społecznych i gospodarczych, zaprzątających zarówno uwagę rządu, jak i najszerszych rzesz pracowniczych.

Równocześnie z tym obiadem i tym toastem wydał minister opieki społecznej p. Zyndram - Kościałkowski zarządzenie, które stanowi jakby jeden z przepisów wykonawczych do postawionej przez szefa rządu zasady, aby „słońce pracy świeciło dla wszystkich".

W przemówieniu szefa rządu przebijała głęboka troska o roboty publiczne o osiągnięcie jaknajpełniejszego zatrudnienia.

Jesteśmy właśnie na początku tegorocznego sezonu robót publicznych. Bardzo wcześnie — bo już w marcu — zaczęto te prace. Tempo robót wzmagać się będzie, by pod koniec lata osiągnąć największe natężenie.

Mamy jednak z poprzednich lat pewne doświadczenia, które w bieżącym sezonie trzeba zastosować, by zasięg pracy objął jak najszersze rozmiary, a równocześnie, aby roboty publiczne zapewniły byt — również i po ustaniu robót sezonowych — jak najliczniejszym rzeszom pracowniczym.

Sprawa przedstawia się tak, że ustawowe prawo do zasiłków — już po ustaniu robót sezonowych a więc przez miesiące zimowe — przysługuje tylko tym bezrobotnym, którzy mają za sobą co najmniej dziesięć tygodni pracy. Kto ma za sobą taką ilość przepracowanych tygodni — ten zimą otrzymuje z instytucyj ubezpieczeń społecznych ustawowo zapewniony zasiłek, Kto zaś nie zdołał przepracować co najmniej 2 i pół miesiąca w lecie — zdany jest wraz z rodziną tylko na świadczenia pomocy zimowej.

Otóż chodzi o to, aby możliwie wszyscy zatrudnieni na robotach publicznych nabyli uprawnienia do ustawowych zasiłków, aby dano im możność przepracowania ustalonego ustawą minimum czasu. Trzeba więc — zależnie od warunków miejscowych — stosować skrócone tygodnie pracy, trzeba ustanawiać takie turnusy zatrudnienia, by nie było robotnika, któryby tracił prawo do zasiłku podczas martwego sezonu zimowego. Trzeba również koniecznie pilnować dotychczasowych stawek płac, by nie wyczerpywały się przedwcześnie środki pieniężne, co oczywiście prowadzić musiałoby do zmniejszania ilości pracujących lub też nie dawałoby im możności przepracowania odpowiedniej ilości tygodni.

Zarządzenie min. Kościałkowskiego musi być wzięte pod baczną uwagę przez wszystkie kierownictwa robót publicznych — i w całej pełni zrealizowane. Wiemy z dawniejszych doświadczeń — zwłaszcza tych, którymi dysponują inicjatorzy i wykonawcy akcji pomocy zimowej — że ilość bezrobotnych, którym można zapewnić ustawowy zasiłek na zimę — może być wydatnie zwiększona, a tym samym i poważnie zmniejszona ilość skazanych na głód i chłód w miesiącach „martwego sezonu".

Jest to jeden z kroków na tej drodze, którą wskazał szef rządu, gdy mówił o tym, by „zginęła na zawsze ciężka, ciemna dola bezrobotnego".

Dopóki tego popierania przez nasze kupiectwo prasy niemieckiej?

Na 41 ogłoszeń w „Posener Tageblatt" aż 38 ogłoszeń firm kupców poznańskich. — Gdzie wstyd?

Mówi się o przerostach gospodarczych i społecznych niemczyzny na Pomorzu, nie zdając sobie sprawy, ile w tym stanie rzeczy jest naszej własnej winy.

Bo oto obrazek jakże wymowny w swym potwornym wyrazie.

Z okazji targów poznańskich organ wojującej niemczyzny „Posener Tageblatt" wydał specjalny dodatek reklamowy, w którym na 41 ogłoszeń zaledwie 3 są ogłoszeniami firm niemieckich. Pozostałe 38 ogłoszeń dało polskie kupiectwo poznańskie.

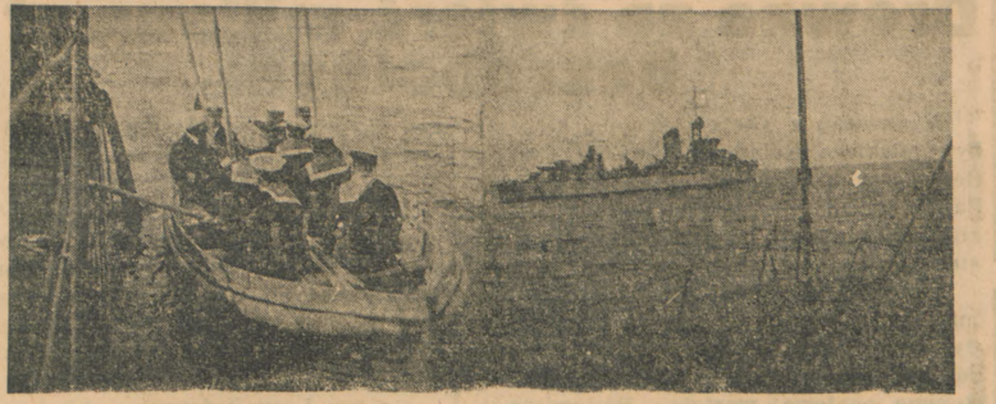
Jak nazwać takie subwencjonowanie tysiącami złotych niemieckiej prasy?

Sokoro apele do poczucia narodowego jednostek pozostają bez rezultatu, patriotyczne społeczeństwo poznańskie znajdzie właściwe środki nacisku w stosunku do ludzi, godzących swym postępowaniem w najbardziej istotne interesy polskie. 3 proc. Niemców zamieszkałych w Poznaniu nie daje nawet drobnej rekompensaty za ogłoszenia kupiectwa polskiego. Sytuacja jest tymbardziej paradoksalna, że Niemcy w wielu branżach nie mają wogóle możności wyboru między przedsiębiorstwami polskimi, a niemieckimi, w tych zaś branżach, które są reprezentowane przez kupców narodowości niepolskiej, wysoko rozbudzone poczucie narodowe oraz kleszcze organizacji niemieckiej nabywanie jakichkolwiek artykułów w przedsiębiorstwach polskich czynią zupełnie nieprawdopodobne.

Jedyny wniosek, jaki się w tej sytuacji nasuwa, to chyba ten, że kupiectwo polskie w Poznaniu jest utrzymywane w silnej zależności niemieckich instytucji bankowych dzięki zręcznej polityce kredytowej. Jeśli tu tkwi istoła dziwnego zjawiska, wyrażającego się w podtrzymywaniu niemieckiej roboty za pieniądze polskich kupców, wówczas należy przystąpić niezwłocznie do mobilizacji wszelkich sił i środków, które wprowadzą poprawę w poczuciu narodowym, jako też i sytuacji gospodarczej części kupiectwa poznańskiego.

Tak dłużej trwać nie może. Gdzie wstyd, panowie kupcy i co na to polskie organizacje kupieckie?

Po przyjeździe nowego kontrtorpedowca polskiego do Gdyni

1. O. R. P. „Grom" widziany z pokładu torpedowca „Podhalanin".
2. Szalupa, którą udał się z „Podhalanina" na pokład „Gromu" kmdr. Sokołowski, w chwili spuszczenia jej na wodę.

Odrodzenie gospodarcze i kulturalne polskiej wsi jest koniecznością państwową

Do mobilizacji wszystkich sił i czynników potrzebnych obronie Polski — wzywa Obóz Zjednoczenia Narodowego

Senator gen. Galica przemawia na zjeździe organizacji wiejskiej OZN okręgu białostockiego

Warszawa 17. 5. (Pat). Przewodniczący organizacji wiejskiej O. Z. N. p. sen. gen. Andrzej Galica wygłosił na zjeździe okręgowym organizacji wiejskiej w Białymstoku w dniu 17 maja przemówienie, w którym sprecyzował zadania O. Z. N. na odcinku wiejskim.

Obóz Zjednoczenia Narodowego, stając na apel Naczelnego Wodza, postawił sobie jako cel **mobilizację wszystkich sił i czynników potrzebnych obronie Polski.**

Wśród naturalnych sił obronnych państwa **najpotężniejszą siłą jest wieś.** W deklaracji ideowej szef naszego obozu stwierdził to wyraźnie i z całą dobitnością, mówiąc: **„...od losów tej warstwy, od jej dobrobytu, kultury i poczucia obywatelskiego zależy w ogromnym stopniu rozwój Polski i jej przyszłość. O tym pamiętać musi kierownictwo państwa, z tym należy się liczyć we wszelkim planowaniu i konstruowaniu przyszłego życia Polski".**

Byłoby łudzeniem samego siebie, byłoby nieuczciwością względem Polski i względem własnego sumienia narodowego **przypuszczać, że siły wsi polskiej potrafią w całej pełni wykonać swoje zadanie obronne, jeśli się wpierw nie wydźwigną pod trzema względami, t. j. gospodarczym, fizycznym i kulturalnym.**

Do skutecznej i wydajnej **odporności gospodarczej** nie będzie zdolna wieś polska, **dopóki na jej gospodarce ciążyć będzie zmora skrajnej nędzy,**

Do skutecznej i wydajnej odporności moralnej tak długo nie będzie zdolna wieś, **dopóki tkwić będzie w mrokach ciemnoty kulturalnej i cywilizacyjnej.**

Warstwa włościańska, którą na zjeździe warszawskim, nazwałem nowoczesnym **bezherbowym rycerstwem w Polsce** musi się odgiąć i wyprostować w swej dumie i honorze i **musi przejść z przeżytej i poniżającej roli pańszczyźnianego chłopa do twórczej i zaszczytnej roli kmiecia.** Kmieć polski to już nie bezimienny osobnik, to już nie szara i bezwolna drabina zagubiona w ogromnej masie ludzkiej. Kmieć to wolny i świadomy swej woli i swej roli obywatel państwa, który w odrodzonej swej Ojczyźnie, **dzięki wybitnemu udziałowi w wojnie o jej niepodległość, podniósł się do godności czynnika równorzędnego z wszystkimi innymi obywatelami i ma tak w pokoju, jak w wojnie zadanie do spełnienia na równi z innymi.** Dotychczasowy ustrój rolny, wykazujący mnóstwo wad i złych stron, musi być **rozumnie i celowo przebudowany,** tak jednak, aby nie powodował obniżenia produkcji.

A ponadto **winno się doprowadzić do spełnienia nieodzownych warunków wydźwignięcia wsi wzwyż, t. j. podniesienia poziomu umysłowego** i nakierowania nadmiaru marnujących się w tej chwili młodych sił z przeludnionej wsi do nowych warsztatów pracy w miejskich i wiejskich ośrodkach przemysłu, w przetwórczości produktów rolnych, w handlu i w rzemiośle.

Czeka nas **ogromna praca mobilizacyjna wszystkich sił wiejskich.** Każdy dom ludowy, **każda biblioteka wiejska, każdy zespół przysposobienia wojskowego czy rolnego, każda kasa Stefczyka, każde kółko rolnicze, spółdzielnia czy inny ośrodek zespołowego działania, — to stwierdzenie naszego pogotowia wojennego,** to nasze punkty koncentracji sił, będące ogniwami wielkiej, ogólnej koncentracji sił całego narodu dla dźwigania Polski wzwyż i dla jej obrony.

Rozumiejąc, że we wszystkich innych okręgach Rzeczypospolitej taki sam marsz ku organicznej pracy rozpoczynają wasi koledzy, również jak wy żołnierze — obywatele wielkiej idei obrony Polski, pamiętajcie, że ślad naszego życia, **ślad naszej roli w tym wielkim dziele znaczą tylko — czyny.**

Musimy zwalczać anarchię na drogach publicznych

Premier gen. Sławoj-Składkowski uznał za potrzebne jeszcze raz nakazać bezwzględną walkę z anarchią ruchu na naszych drogach.

To też szef rządu nakazuje i poleca z całą surowością stosować kary przewidziane w ustawie o przepisach porządkowych na drogach, żąda traktowania takich wykroczeń jako bardzo pilne oraz załatwiania ich bez żadnej zwłoki, wreszcie domaga się, by w wypadkach wybryków, popełnionych przez osoby nieletnie, pociągano do odpowiedzialności za brak dozoru nad nimi rodziców lub opiekunów.

To zarządzenie premiera musi być realizowane — by użyć modnego dziś określenia: stuprocentowo.

Bądźmy szczerzy, spójrzmy śmiało rzeczywistości w oczy: nie tylko wyrostki spod Grajdołka uprawiają harce na szosach, nie tylko kmiotek w drodze z miasteczka do Obrzydłówka, uraczywszy się tęgą porcją „aqua vitae", zasypia na furmance i dopuszcza, by konie ciągnęły wóz po nieprzepisowej stronie gościńca. Warszawski urząd ruchu ogłosił wykaz kar, wymierzonych w ciągu jednego — jednego! — tygodnia w stolicy za nieprzestrzeganie przepisów o ruchu. Przeszło 300-tu rowerzystów musiano ukarać za nieprzepisową jazdę, około 250 osób za nieprzepisowe przechodzenie przez jezdnie...

Musimy wychować społeczeństwo w poszanowaniu dla drogi publicznej? Musimy wreszcie zrozumieć, że każde obejście przepisów porządkowych na drogach nie tylko grozi śmiercią czy okaleczeniem, stratami materialnymi w formie porozbijanych samochodów lub furmanek, ale jest również niszczeniem dróg, budowanych z olbrzymim nakładem kosztów, jest krokiem wstecz w realizacji zagadnienia motoryzacji, zagadnienia tak ważnego dla państwa i jego obywateli.

Bo czyż na to buduje się piękny trakt o twardej nawierzchni, aby dziewczyna wiejska, zamiast czym prędzej przegonić przez gościniec stado krów, wracających z pastwiska do obory, pozwalała tym krowom kilometrami całymi kroczyć po całej szerokości jezdni? Czyż po to istnieją piękne asfaltowe szosy, aby na nich gromady dzieciaków bezkarnie mogły urządzać pułapki dla samochodów, rozsypując po drodze szkło lub gwoździe?

Z tym wszystkim trzeba wreszcie skończyć. Jeśli nie pomoże perswazja — to karą. I to nie „symboliczną", ale rzeczywistą przykładową i jak najszybciej wymierzoną.

Należy uprzystępnić kredyty przemysłowi polskiemu

Sprawa kredytowa dla rzemiosła na ogół przedstawia jeszcze dosyć poważne trudności, już choćby z tego powodu, że kredytów tych jest niewiele. Lecz gdy i takie się znajdą wyłaniają się zawsze specjalne utrudnienia. Na ostatnim posiedzeniu Rady Wojewódzkiej Wielkopolskiego Związku Rzemieślników Chrześcijan w Poznaniu w dyskusji podkreślano znamienny fakt. Oto szereg banków, rozprowadzających ulgowe kredyty dla rzemiosła, żąda od kredytobiorców niejednokrotnie wpłacania udziałów bardzo wysokich, co z miejsca zmniejsza poważnie sumę, wypłacaną do rąk kredytobiorcy. Gdy się weźmie pod uwagę powstałe świadczenie oraz odpowiedzialność, ciążącą na zaciągającym pożyczkę, staje się jasnym że takie kredyty nie spełniają swojej właściwej roli.

Państwowy Bank Rolny uruchomił kredyty dla Zrzeszeń rzeźn.-wędliniarskich

Oddziały Państwowego Banku Rolnego otworzyły kredyty dla Zrzeszeń rzeźniczo-wędliniarskich o celach zarobkowych (spółdzielnie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością itp.), zmierzających do uruchomienia uboju mechanicznego, zorganizowania handlu żywcą i hurtowego handlu mięsa.

Zrzeszenia rzeźniczo-wędliniarskie, poszukujące źródeł kredytu, winny zwrócić się z odpowiednimi wnioskami do Oddziałów Państwowego Banku Rolnego.

Drobne wiadomości

AKREDYTYWY DLA WYJEŻDŻAJĄCYCH DO BUŁGARII, JUGOSŁAWII I WĘGIER. Zgodnie z umowami kompensacyjnymi między Polską a Bułgarią, Jugosławią i Węgrami, osoby, wyjeżdżające do tych krajów w celach turystycznych wywozić mogą walutę na następujących zasadach:

Osoba, wyjeżdżająca do Bułgarii wykupić może czek na lewy do wysokości zł 500 na każdy miesiąc pobytu. Turyści, udający się do Jugosławii wykupić mogą akredytywę na dinary do wysokości zł 950 na miesiąc pobytu, ponad to zaś wywieźć mogą gotówkę zł 50, lub równowartość w walucie obcej. Na każdy miesiąc pobytu na Węgrzech wykupić można akredytywę na pengö do wysokości zł 600, oraz wywieźć w gotówce zł 50, lub równowartość w walucie obcej.

DO JAKICH KRAJÓW MOŻNA WYJEŻDŻAĆ W TEGOROCZNYM SEZONIE. W ramach obowiązujących obecnie zarządzeń paszportowych i dewizowych, w bieżącym sezonie letnim można będzie wyjeżdżać w celach turystycznych i kuracyjnych do Jugosławii, Rumunii, Bułgarii, Węgier i Czechosłowacji. Na wyjazd do Rumunii możliwe będzie uzyskanie zniżkowego paszportu w cenie zł 40, do pozostałych krajów ydawane będą paszporty po cenie zł. 80. Ruch turystyczny do tych krajów odbywać się będzie na zasadach kompensacyjnych. Osoby, wyjeżdżające z Polski, wykupywać będą akredytywy, płatne w kraju, do którego się udają. Ponad to określone są przy wyjazdach do poszczególnych krajów dozwolone do wyzozu drobne kwoty na wydatki w podróży.

Przewidziane są również możliwości krótkich wyjazdów w celach turystycznych do Łotwy, Estonii i Finlandii, oraz do Austrii.

ZNIŻKI KOLEJOWE DLA POWRACAJĄCYCH Z UZDROWISK. Z dniem 14. bm. weszły w życie zniżki kolejowe dla osób, powracających z uzdrowisk, nie prowadzących sezonów całorocznych, oraz kąpielisk nadmorskich. Zniżka wynosi 33 proc. ceny normalnego biletu i stosowana jest we wszystkich klasach pociągów osobowych i pośpiesznych. Inowację stanowi możliwość przerwy w podróży na ogólnych zasadach.

Zniżka ta odnosi się do 27-iu uzdrowisk i 22-ch letnisk nadmorskich. Niezależnie od tego przez cały rok objętych jest zniżką 18 uzdrowisk, prowadzących sezony zimowe.

WYSTAWA POLSKIEJ SZTUKI LUDOWEJ PODCZAS POSTOJU M S „BATORY" W NOWYM JORKU. W dniu 11 bm. otwarta została na M/S „Batory", który przybył tegoż dnia do portu nowojorskiego, wystawa polskiej sztuki ludowej, urządzona pod protektoratem Polskiego Komitetu Propagandy Zagranicą. Na urządzenie tej wystawy wyzyskana została okazja 5-cio dniowego, dłuższego, niż zazwyczaj, postoju „Batorego" w Nowym Jorku.

PROJEKT USTAWY O WODACH MINERALNYCH NA PLENUM NACZELNEJ RADY ZDROWIA. W dniu 7 czerwca br. odbędzie się w ministerstwie opieki społecznej doroczne posiedzenie plenarne Państwowej Naczelnej Rady Zdrowia.

Porządek obrad posiedzenia przewiduje ogólne sprawozdanie ze stanu zdrowotności publicznej w roku ubiegłym, sprawozdania poszczególnych sekcyj Państwowej Naczelnej Rady Zdrowia, oraz referat prof. Hirszfelda na temat „Rozwój i wyniki akcji zapobiegawczej w dziedzinie zwalczania chorób zakaźnych.

Ponad to na plenum Państwowej Naczelnej Rady Zdrowia rozważany będzie projekt niezwykle doniosłej dla uzdrowisk krajowych ustawy o produktach zdrojowych.

GDY ZNAJDZIESZ PRACĘ W INNYM MIEŚCIE. — ZAPOMOGA NA PODRÓŻ UŁATWI WYJAZD. — Jak wyjaśnia Zakład Ubezpieczeń Społecznych, pozostający bez pracy pracownik umysłowy, który otrzymał zajęcie poza miejscem poprzedniego zatrudnienia lub zamieszkania, ma prawo do zapomogi na podróż.

Zapomoga ta udzielana jest w wysokości udowodnionych kosztów przejazdu według najniższej taryfy do miejscowości, w której bezrobotny pracownik umysłowy otrzymał zajęcie.

Obejmuje ona tylko zwrot wydatków podróży dla ubezpieczonego i pozstających na jego utrzymaniu członków rodziny, nie obejmuje natomiast wydatków związanych z prewoem ruchomości.

Depesze w kilku wierszach

W KWIETNIU R. B. założono w Warszawie 647 aparatów telefonicznych nowym abonentom. Na 1 bm. Warszawa liczyła 61180 abonentów, dysponujących 74006 aparatami.

BURMISTRZEM M. WŁODZIMIERZA wybrany został Emanuel Rybicki, dotychczasowy wójt gm. Mikulicze. Nowy burmistrz jest por. rezerwy i kawalerem orderu „Virtuti Militari".

W KOMOROWICACH (pow. bielski) samochód ciężarowy najechał na furmankę, którą jechały trzy osoby. Woźnica poniósł śmierć na miejscu, a dwie pozostałe osoby w groźnym stanie przewieziono do szpitala.

GŁÓWNY URZĄD CELNY W NORDHORN w pierwszym kwartale b. r. skierował do sądu 116 spraw w związku z przemytem, w tym 113 spraw z powodu przemytu środków żywności do Niemiec.

W OSTATNIM NUMERZE ORGANU, zbliżonego do sztabu generalnego Trzeciej Rzeszy, „Deutsche Wehr", została przeprowadzona analiza sytuacji na frontach bojowych w Hiszpanii. Stwierdza ona, że możliwość zajęcia Madrytu jest coraz więcej oddalona, niż kiedykolwiek dotąd.

JAK DONOSI PRASA WIEDEŃSKA, przy budowie fortyfikacji w Czechosłowacji nad granicą austriacką, na wzór francuskiej linii Maginota, zdarzyła się katastrofa, pociągając za sobą cztery ofiary śmiertelne.

W 25-tą rocznicę śmierci Bolesława Prusa

W dniu 19 maja (środa) mija 25 lat od zgonu Aleksandra Głowackiego (Bolesława Prusa), którego wielkość nie tylko nie zgasła w ciągu lat, ale bodajże zyskała jeszcze na zrozumieniu i popularności. Jego nowele w których po mistrzowsku odtwarzał świat nizin społecznych i psychikę dziecka, jego głęboko przemyślane powieści, malujące całokształt polskiego życia w dobie po powstaniowej, okraszone często dobrotliwym uśmiechem — zachowały do dzisiaj swój nerw życiowy i zachwycają dzisiaj jak i przed 30 laty.

Pięknym dowodem hołdu i pamięci dla wielkiego pisarza było wmurowanie tablicy w domu w którym wedle opisów z „Lalki" miał mieszkać jeden z bohaterów tej pięknej powieści — Rzecki.

W dniu rocznicy o godz. 10 rano w Warszawie w kościele św. Krzyża odbędzie się msza żałobna za duszę zmarłego pisarza.

Począwszy od tegoż dnia w ciągu tygodnia radio nadawać będzie co pewien czas specjalne audycje, które przypomną wszystkim najpiękniejsze utwory Prusa.

A więc w dniu 19 bm. o godz. 19 będzie mówił o Prusie Tadeusz Boy-Żeleński w szkicu literackim.

Tegoż dnia w dziale audycyj dla dzieci wystawione zostanie słuchowisko pt. „Ojcowizna" opracowane wg. powieści „Placówka".

Dnia 20 bm. o godz. 19 Teatr Wyobraźni nadaje słuchowisko pt. „Stary subiekt" w opracowaniu W. Hulewicza, w wykonaniu wybitnych aktorów warszawskich. Motywem słuchowiska jest „Pamiętnik starego subiekta" z „Lalki" a główną postacią — Ignacy Rzecki.

W sobotę dnia 22 bm. o godz. 22 program przyniesie zradiofonizowane satyry Prusa, w opracowaniu Z. Marynowskiego.

Drewna za ćwierć miliona zł — bezrobotnym

W związku z akcją Ogólnopolskiego Obywatelskiego Komitetu Zimowej Pomocy Bezrobotnym, Dyrekcja Naczelna Lasów Państwowych przeznaczyła na cele pomocy zimowej bezrobotnym 210.000 złotych w postaci drewna opałowego.

Rozdziału tej sumy dokonano w porozumieniu z Komitetem między poszczególne dyrekcje Lasów Państwowych. W ten sposób dyrekcje wydały odnośnym komitetom drewno opałowe, wartości: Białowieża — 15 tys. zł., Lwów — 20 tys. zł., Łuck — 15 tys. zł., Poznań — 40 tys. zł., Radom — 25 tys. zł., Siedlce — 20 tys. zł., Toruń — 25 tys. zł., Warszawa — 20 tys. zł. i Wilno — 30 tys. zł.

Ponadto rozdano na rzecz bezrobotnych grzyby, płody rolne, ryby i t. p. ogólnej wartości 8 tys. zł. oraz przystąpiono do rozdzielenia pozostałych 32 tys. złotych w celu przyjścia z pomocą dzieciom bezrobotnych w sensie dożywiania, zakładania kolonii letnich i t. p.

Ogółem Lasy Państwowe złożyły na Pomoc Zimową — 250 tys. złotych, nie licząc składek personelu.

Nie opanujemy życia gospodarczego — jeżeli nie będziemy mieli młodzieży przygotowanej zawodowo

W Izbie Przemysłowo - Handlowej w Warszawie odbyła się konferencja w sprawach szkolnictwa zawodowego.

Prezes Izby b. min. Cz. Klarner wygłosił przemówienie, w którym stwierdził, że przyciągnięcie nadmiaru ludności rolniczej do zajęć miejskich jest podstawowym warunkiem postępu gospodarczego w Polsce.

Na 3000 młodych prawników, wstępujących w życie co roku — pracę w sądownictwie znaleźć może zaledwie 100 osób, w adwokaturze 200, w administracji 50. Reszta, t. j. przeszło 2.500 osób rocznie zwiększa kadry bezrobotnej inteligencji. Tymczasem są dziedziny odczuwające brak sił wykwalifikowanych, jak np. handel. W Polsce na 100 ludzi zawodowo czynnych — handlem zajmuje się 3,7, gdy we Francji — 11,5, w Danii — 10,6, w Niemczech — 11,5, w U. S. A. — 12,4, w Holandii — 14, w Anglii — 14,6.

Hasłu „młodzież męska do handlu" towarzyszyć musi wskazanie: „młodzież żeńska do dobrze zorganizowanego życia domowego".

Po przemówieniu prezesa Klarnera, wygłosił referat o wykształceniu handlowym dr. Jan Gebethner, poczem wywiązała się dyskusja, w której podkreślono konieczność przełamania przesądów młodzieży w stosunku do kształcenia handlowego i do szkół gospodarstwa domowego, przy czym stwierdzono, że szkół tych jest za mało.

Kilka słów o zdrowotności naszych mieszkań

Jeżeli Spartanie głosili: „W zdrowym ciele — zdrowy duch!" — my bez przesady rzec możemy: „od zdrowotności naszych mieszkań zależy zdrowie naszych najbliższych"!

Wiemy o tym wszyscy, i dlatego sprawy tej nie wolno nam lekceważyć. Powinna ona stanowić naszą troskę najgorętszą. I to nie tylko wówczas, gdy wilgoć pocznie nam dokuczać, lecz już z chwilą zaobserwowania jej pierwszych objawów na ścianie. Przy budowie zaś nowych domostw winniśmy przeciwdziałać powstawaniu jej już w trakcie budowy. Osiągnąć to możemy w sposób niezwykle prosty, przez zastosowanie na ścianach warstwy ochronnej, wykonanej z zaprawy cementowej z domieszką hydrofuge „Castoru".

Wielce wodochłonne właściwości tego ostatniego w połączeniu z zaprawą cementową dają w rezultacie bezporowatą powłokę, niewrażliwą na wilgoć i wodę, która pozwala nam izolować się od bezpośredniej styczności z wilgocią muru; powłokę, która może być zastosowana we wszystkich możliwych wypadkach, zarówno w budowli nowej, jako i dawniej wzniesionej.

Z poważniejszych obiektów uszczelnionych przy pomocy „Castoru" wymienimy kilka: kotłownię centralnego ogrzewania na Dworcu Warszawa-Wschodnia, magazyny i kotłownie w Hali Maszyn Państwowych Zakładów Lotniczych na Okęciu, Stację Pomp Rzecznych przy ulicy Czerniakowskiej w Warszawie, schrony dla transformatorów w Zarządzie Elektrowni Miejskiej, zbiorniki i tarasy Kolejki Linowej na Kasprowym, taras Teatru Polskiego w Warszawie i wiele innych.

Izolacja cementowo-„Castorowa" jest znacznie tańsza od innych i dzięki prostocie zastosowania może być wykonana przez każdego dobrego mularza, znającego roboty cementowe wogóle, po zapoznaniu się z przepisem, jaki można otrzymać w biurze firmy Maurycy Karstens przy ulicy Koszykowej nr. 7, m. 4 w Warszawie. W. K.

Wiadomości gospodarcze

FUNDUSZ INWESTYCYJNY KOLEI

Wydatki funduszu inwestycyjnego Polskich Kolei Państwowych wyniosły w ciągu stycznia r. b. 1,412 tys. zł, t. j. o 951 tys. zł mniej niż w tym samym okresie roku 1936.

Na budowę nowych linii kolejowych wydano 219 tys. zł, oraz na inwestycje na kolejach istniejących 1.193 tys. zł, w tym na zakup taboru 260 tys. zł.

Dochody funduszu inwestycyjnego kolei wyniosły w styczniu r. b. 322 tys. zł, t. j. o 11tys. zł mniej niż w tym samym okresie roku ubiegłego.

KONSOLIDACJA MŁYNARSTWA

W Grudziądzu odbył się zjazd delegatów Związku Korporacyj Młynów Gospodarczych Województwa Pomorskiego. Postanowiono przystąpić do Zrzeszenia Młynów w Polsce, mającego siedzibę statutową w Poznaniu. Stan liczebny członków Zrzeszenia Młynów w Polsce, które swą działalnością obejmuje obszar Rzeczypospolitej, wzrósł o około 300 młynów. Zrzeszenie obejmuje młyny wszystkich typów, t. j. czysto gospodarcze, gospodarczo-handlowe oraz czysto handlowe.

ZAKUSY KAPITAŁU ZAGRANICZNEGO NA MŁYNARSTWO POLSKIE

W Poznaniu odbył się zjazd wytwórców maszyn i urządzeń młynarskich. Przedmiotem obrad była sprawa ewentualnej fuzji kapitałowej i programowej polskiego przemysłu budowy maszyn z przemysłem zagranicznym, która dałaby rodzimej wytwórczości wzory zagraniczne i kapitał niskoprocentowy, a młynarzowi korzystniejsze warunki nabywania maszyn. Zebranie miało charakter orientacyjny. Dalsze posiedzenia mają odbyć się w najbliższym czasie. Polskie wytwórnie w zasadzie wypowiedziały się przeciw udziałowi kapitału zagranicznego w projektowanej formie. W czasie dyskusji usiłowano uzgodnić warunki sprzedaży między wytwórcami a konsumentami krajowymi.

750.000 ZŁ. NA MELIORACJE W NOWOGRÓDCZYŹNIE

Plan robót melioracyjnych, opracowany przez urząd wojewódzki w Nowogródku, przewiduje odwodnienie w roku bieżącym 10.000 h. zabagnionych gruntów, objętych przebudową ustroju rolnego, oraz regulacją 9-ciu mniejszych rzek.

Koszty robót w łącznej kwocie 750.000 zł, zostaną częściowo pokryte z funduszu obrotowego reformy rolnej (250.000 zł), zaś 500.000 zł pokryją zainteresowani właściciele gruntów świadczeniami w naturze.

ŁODZIE PODWODNE ZA RODZYNKI

Ministerstwo marynarki greckiej dokonało zamówienia na budowę 2 łodzi podwodnych w jednej ze stoczni angielskich. Pokrycie należności za obie łodzie podwodne nastąpi częściowo w drodze kompensacji. Mianowicie specjalnie powołana do życia organizacja eksportowo - importowa anglo-grecka zakupi dla Anglii wielkie ilości rodzynek.

Transakcja ta, której wartość przekroczy milion drachm, stanowić ma zapoczątkowanie dalszych zamówień zbrojeniowych Grecji w stoczniach angielskich i fabrykach broni koncernu Vickersa.

ZAKŁADY TEKSTYLNE W NIEMCZECH OGRANICZAJĄ PRACĘ

W okręgu reńskim przemysłu tekstylnego w Niemczech niektóre zakłady w okolicach Bochum i Kettwig ograniczyły ilość dni pracy do trzech dni w tygodniu z powodu braku wełny oraz materiału zastępczego.

DEWIZY NA SUROWCE ZAGRANICZNE

Komisja Kontroli Cen otrzymała do dyspozycji od ministra Skarbu dewizy na 4 miliony złotych z przeznaczeniem na walkę ze zwyżką cen. Komisja otrzymała polecenie zwiększenia kontyngentów importowych, dla tych gałęzi przemysłu, które odczuwają obecnie najsilniej brak surowców zagranicznych. Większą część dewiz postanowiła Komisja przydzielić przemysłowi włókienniczemu.

GŁOSY I ODGŁOSY

Pojedynek włosko-angielski

„Pojedynek włosko-angielski grozi wojną światową" — pod takim sensacyjnym tytułem „Goniec Warszawski" zestawia, jak taki pojedynek mógłby wyglądać, skoro się weźmie budżet wojenny Anglii:

„Nie są to przelewki. Anglia przeznaczyła na zbrojenia 39 miliardów w złotych a więc blisko 6 razy tyle, ile wynosi cały budżet włoski. Sama budowa trzech nowych pancerników, rozpoczęta przed kilku dniami, pochłonie 600 mil. zł. Kolosalne sumy idą na bojowe eskadry powietrzne oraz na dalekonośną i nowoczesną broń do okrętów. Dumna i bogata Anglia, posiadająca interesy we wszystkich zakątkach świata, postanowiła tak rozbudować swą flotę morską i powietrzną, aby żadne państwo nie śmiało pretendować do pierwszeństwa na morzu i w powietrzu".

Lekcję, jaką otrzymała od Mussoliniego Anglia, który wykorzystał słabość jej floty i pokazał przewagę eskadr włoskich — pouczyła Londyn, że nie wolno żałować pieniędzy na zbrojenia:

„Szczególnie w czasach, gdy obudzone i ambitne Włochy dążą do przetworzenia morza Śródziemnego, przez które prowadzą angielskie drogi morskie, w morze włoskie i do opanowania brzegów Afryki. Stąd te olbrzymie sumy na zbrojenia".

Kultura

Łamy prasy poświątecznej przepełnione są opisami koronacyjnymi w Londynie. „Gazeta Polska" w korespondencji podaje:

„Tłum wielkomiejski nie jest jednak nigdy przesycony widowiskami, a pod tym względem koronacja pobiła wszystkie rekordy. Dziesiątki tysięcy ludzi nocowały w Hyde Parku, by nad ranem zająć najlepsze miejsce na trasie pochodu. Ten tłum wesoły, pogodny, niezwykle uprzejmy, był sam przez się rzadkim widowiskiem dla cudzoziemców, którzy podziwiali ład bez dyscypliny, entuzjazm bez ekscesów, swobodę i porządek — rzeczy tak trudne do pogodzenia na kontynencie. Jeden z dzienników londyńskich wysłał specjalnego obserwatora z aparatem do mierzenia siły dźwiękowych reakcji — oklasków i okrzyków. Wyniki były bardzo charakterystyczne. Świadczyły one, że masy angielskie nigdy nie tracą poczucia humoru. Otóż w jednym z głównych punktów na drodze pochodu aparat zarejestrował następujące reakcje. Najgłośniejszą owację urządzono królowej matce Marii, potem królowi Jerzemu i królowej Elżbiecie, potem... zamiataczom ulic, którzy czyścili je w przerwach, dopiero po nich idą Baldwin, premierowie brytyjscy, książęta angielscy i zagraniczni, popularny lord Baden Powell, twórca skautingu, i t. d.

Ten właśnie brak sztywności, przymusu i napuszonej powagi nadawał szczególny urok żywiołowym manifestacjom.

Czy tej kultury nie przydałoby się nieco naszemu tłumowi z ulicy lub w kinie?

Polityk artysta

Interesującą charakterystykę kanclerza Hitlera przynosi „A. B. C.":

„Hitler jednak jest człowiekiem — mimo swych tylko 48 lat — zmęczonym prowadzoną przez szereg lat walką. Jest dalej — mimo swego realizmu, graniczącego nieraz z brutalnością — politykiem o duszy artysty i mistyka, uzewnętrzniającym duszę zbiorową narodu z wszelkimi jej tęsknotami i pragnieniami. Siła jego była wiarą w głoszone hasła i we własne posłannictwo, udzielająca się zaraźliwie milionom Niemców. Siłą jego była chwytająca każdego słuchacza bezpośredniość i prostota.

Przez prawie 10 lat Adolf Hitler bez chwili odpoczynku wędrował po całych Niemczech, z miasta do miasta, wygłaszając swój program i ewangelię „nowych Niemiec". Nie były to „konferencje" czy odczyty, ale mowy wiecowe, po których słuchaczy ogarniał entuzjazm, a sam Hitler mdlał nieraz z wysiłku i przemęczenia. Trwało to przez lat 10, zanim ziściło się jego marzenie: zostać kanclerzem Niemiec, rozpocząć nowe życie dla swego narodu, zmazać hańbę przegranej wojny!"

W pogoni za haszyszem

Do czego przydać się może garb wielbłąda?

SUEZ. Projekt rządowy przewiduje utworzenie specjalnego korpusu wojsk pustynnych, który pomagać będzie żandarmerii w walce z bandami przemytników.

Ogłoszone ostatnio przez policję egipską cyfry, dotyczące **przemytu haszyszu i innych narkotyków** dowodzą, że walka z nim wydała już pewne rezultaty. Jednak dużo jeszcze kosztować będzie trudu zanim uda się doszczętnie wyplenić to zło. Pustynia jest wielka a liczne oazy są bardzo dogodnymi kryjówkami dla przemytników. Więc pomimo wysiłków policji afery przemytnicze są na porządku dziennym.

DOBRY INTERES ZE STARYMI SAMOCHODAMI

Najświeższy wypadek: W Jerozolimie powstała firma samochodowa, która **skupywała wyłącznie stare samochody**, aby wywozić je do Egiptu. Urzędnik celny zwrócił uwagę na jedno: koszty transportu starego samochodu nie stały w żadnym stosunku do ceny, jaką można było za używane auto uzyskać w Egipcie.

Coś musiało tam być **„nie w porządku"**. Szczegółowa rewizja wykazała, że kilka rur w motorze było wyłączonych. Było one **napełnione haszyszem,** co oczywiście znacznie podnosiło „wartość" samochodu.

MŁODE WIELBŁĄDY DO ASSUANU

Niedawno granicę chciała przekroczyć karawana młodych wielbłądów. Była ona przeznaczona rzekomo dla Assuanu. Bagażu nie miała żadnego, wogóle nie nasuwała urzędnikom celnym żadnych wątpliwości. — Przepuszczono ją przez granicę i poganiacze rozłożyli się tu na popas.

Jeden z urzędników, którego ojciec był hodowcą wielbłądów zainteresował się młodymi zwierzętami. Poklepał jedno z nich po garbie i... „zdębiał" — **był on twardy jak kamień.** Podszedł kolejno do kilku innych i wszędzie stwierdził to samo.

Zarządzono powtórną rewizję. I co się okazało? **Garby zwierząt były sztucznie powiększone; na niskim garbie umieszczony był woreczek haszyszu,** przykryty skórą wielbłądzią zręcznie przytwierdzoną do skóry zwierzęcia.

HANDLARZ MEBLI Z SUEZU

W Suezie osiedlił się pewien stary kupiec z Damaszku, który sprowadzał zewsząd stare meble. Kiedyś chciał pochwalić się przed żoną swym sprytem i zdradził jej, że nogi mebli, są wewnątrz **wydrążone i napełnione haszyszem.** Małżonka była dumna ze swego męża i pochwaliła się tym przed najserdeczniejszą przyjaciółką w największej oczywiście tajemnicy. Ta oczywiście miała dalsze przyjaciółki i w rezultacie sprytny **handlarz mebli dostał się do więzienia.**

WALKA W PUSTYNI

Niedawno zwrócono uwagę policji na kilka podejrzanych samochodów ciężarowych. Poddano je na granicy szczegółowej rewizji, jednak bez wyniku. Gdy samochody już miały ruszyć w dalszą drogę, jeden z urzędników odkrył podwójną ścianę.

Ale było już zapóźno. Przemytnicy dali pełny gaz. Zapewno ucieczka byłaby się powiodła, gdy by nie zapomniano o wypuszczeniu części powietrza z opon. W piasku pustyni samochód z napełnionymi powietrzem oponami nie może jechać prędko. Żandarmi dopędzili na wielbłądach przemytników, ci jednak w ostatniej chwili wyskoczyli z samochodów i okopali się na wzgórzu. Bronili się tu rozpaczliwie i **dopiero po dłuższej, krwawej utarczce zdołano ich ująć.**

Ze zjazdu śpiewactwa pomorskiego w Toruniu

U góry: 1) Pan Wojewoda Pomorski na trybunie podczas otwarcia zjazdu na rynku; 2) Prezydent Raszeja wita śpiewaków imieniem miasta; 3) Starszyzna śpiewacza. Rząd środkowy: Fragmenty pochodu śpiewaków z bazyliki św. Jana otwarcie na zjazdu. Obok: Tłumy śpiewaków na rynku Staromiejskim.

Szkatuły liczące 4000 lat

Bardzo interesujące wykopaliska odkryła bawiąca obecnie w Egipcie ekspedycja francuskiego Instytutu Archeologicznego. W okolicach Luksolu przy szczegółowym badaniu świątyni bożka wojny Konto, znaleziono obszerne szkatuły, zawierające perły, złoto, monety i kosztowności z okresu panowania króla Maneheta, według przybliżonych danych panującego 2000 lat przed Chrystusem.

Wykopaliska te są bardzo charakterystyczne. Na szkatułach widnieją dotąd niespotykane napisy w języku zupełnie różniącym się od staro-egipskiego. Odcyfrowanie tych napisów pochłonie sporo czasu zanim kierownictwo ekspedycji opublikuje wyniki swych badań i poszukiwań naukowych.

Niesamowity ptak, który beczy jak syrena

Donoszą nam z nad jeziora Rojewskiego w powiecie rypińskim, że pojawił się tam duży i piękny ptak nieznanego dotychczas gatunku, wzrostem swym przewyższający indyka. Ptan ten wydaje z siebie krótkie i przeciągłe beki, miejscami podobne do buczenia syreny. Okoliczna ludność, wśród której króluje zabobon, głos tego ptaka bierze za — bicie dzwonów w jeziorze, o którym istnieje legenda, iż na jego dnie znajduje się miasteczko z pięknym kościołem. Jak informuje nas naoczny świadek, bicia dzwonów nie słychać, natomiast ptak ten może przerazić nie jednego.

Ze względu na rzadkość okazu, ptaka tego należałoby natychmiast otoczyć specjalną opieką i zainteresować nim właściwe czynniki przyrodoznawcze. Nie wykluczone, iż jest to jaki zbłąkany ptak z fauny podzwrotnikowej.

Ze sportu

Lekkoatleci A. Z. S. z Poznania

pokonali wysoko reprezentację Grudziądza

Grudziądz (PAT). W niedzielę dnia 16 bm. odbył się w Grudziądzu mecz lekkoatletyczny pomiędzy drużynowym mistrzem Polski AZS. Poznań i reprezentacją miasta Grudziądza, w skład której wchodzili najlepsi zawodnicy miejscowi. Wyniki meczu były następujące:

100 mtr. — Popek (AZS) 11 sek., 2) Tęsiorowski (AZS) 11,4, 3) Stanisławski (Gr.) 11,6,

200 mtr. — Popek (AZS) 22,6, 2) Tęsiorowski (AZS) 22,8, 3) Knopkiewicz (Gr.) 24.

400 mtr. — Modrzewski (AZS) 53; 2) Zieleniewski (AZS) 54, 3) Malanowski (Gr) 55,

800 mtr. — Modrzewski (AZS) 2.07,9, 2) Ewert (Gr.) 2.08,2,

4×100 — AZS. 44,6, Grudziądz 46 sek.,

110 płotki — Schmidt (AZS) 16,6, 2) Stachowski (Gr.) 19.

Najlepszy zawodnik z Grudziądza Kalinowski wycofał się w czasie biegu.

Pchnięcie kulą — Turun (AZS) 13.40, 2) Eipert (Gr.) 13,08,

oszczep — Kalinowski (Gr.) 50,76, Turun (AZS) 45.44,

dysk — Turun (AZS) 40, 2) K. Hoffman (AZS) 36,57, 3) Kwiatkowski (Gr.) 34.91.

skok wzwyż — Kalinowski (Gr.) 180, 2) Hoffman (AZS) 175,

skok w dal — 1) K. Hoffman 6,81; 2) M. Hoffman 6,74; 3) Stanisławski (Gr.) 6,43.

trójskok — M. Hoffman 13.90, 2) K. Hoffman 13.42, 3) Bielicki (Gr.) 12.30. W ogólnej punktacji wygrał AZS. (Poznań) w stosunku 84:44.

Mecz odbywał się przy pięknej pogodzie. Publiczności ok. 1000 osób.

Bratek po raz drugi mistrzem Pomorza

Mistrzostwa tenisowe Pomorza w Toruniu

W dniach 14, 15, 16 i 17 bm. na kortach T. K. L. T. rozegrano zawody tenisowe o mistrzostwo Pomorza. W tegorocznych zawodach brali udział zawodnicy z całej Polski z doskonałą trójką tenisistów katowickich z Bratkiem na czele. Zawody zapowiadały się pierwszorzędnie, lecz niestety wyeliminowanie miejscowych zawodników w pierwszych rozgrywkach spowodowało zmniejszenie i tak nikłego zainteresowania publiczności turniejem. W ostatnim dniu zawodów burza połączona z ulewnym deszczem spowodowała 2 godz. przerwę, skutkiem czego nierozegrane finały rozstrzygnięto losowaniem.

Do pół finałów w poszczególnych grach zakwalifikował się:

gra juniorów: Połoński, Sioda i Zieliński,

gra pojedyńcza pań: Fryszczynowa, Siodówna, Donenfeldówna i Andrótowa,

gra pojedyńcza panów: Bratek, Niestrój, Kończak, Biechowski i Sioda,

gra podwójna panów: Małcurzyński. Czetwertyński i Bojanowski-Niestrój.

gra mieszana: Fryszczynowa-Bratek i Siodówna-Małcurzyński.

Sensacją drugiego dnia zawodów była porażka wicemistrza Warszawy Małcurzyńskiego do Bojanowskiego, a drugą sensacją była porażka mistrza Torunia Bojanowskiego z młodym zawodnikiem Biechowskim mistrzem Bydgoszczy.

FINAŁY

W grze pojedyńczej panów pierwsze miejsce i po raz drugi puchar wędrowny zdobył Bratek (Pogoń-Katowice), bijąc Kończaka (również Pogoń-Katowice (6:3, 8:6, 3:6, 6:0).

Puchar zdobyty przez Bratka ufundowany w roku 1931 zdobył Czyżowski (AZS Kraków) w r. 1932 Stolarow (Łódź), w 1933 Bratek (AZS Poznań) w 1934 r. Majewski (Legia—Warszawa), 1935 Bojanowski (TKLT Toruń), 1936 r. Spychała (WLTK. Warszawa).

W grze juniorów pierwsze miejsce zdobył Zieliński (TKLT), bijąc Chytrowskiego (Pogoń—Katowice) 2:6, 6:4, 6:4).

W grze podwójnej panów pierwsze miejsce przez losowanie zdobyła para Bojanowski (TKLT) — Niestrój (KKT. Katowice), nie rozgrywając finału na skutek ulewnego deszczu z parą Bratek-Kończak.

W grze pojedyńczej pań pierwsze miejsce i po raz drugi puchar wędrowny zdobyła pani Fryszczynowa (Lw. KLT), bijąc Andrótową (Olympia—Grudziądz) 6:2, 6:2.

W grze mieszanej pierwsze miejsce przez losowanie zajęła para Siodówna (TKLT) — Małcurzyński (WLTK) przed parą Fryszczynowa-Bratek.

W grze pocieszenia zwyciężył Małcurzyński (WLTK).

Organizacja zawodów bardzo dobra. Zainteresowanie ze względu na zawody konne słabe.

JAMROGA Z POMORZA WYGRYWA WYŚCIG KOLARSKI ZUŁÓW—WILNO

Wilno 18. 5. (PAT). W niedzielę odbył się w Wilnie wyścig kolarski o mistrzostwo główne K. P. W. z Zułowa do Wilna. Ze startu w Zułowie wyruszyło 30 zawodników. Prowadzenie przez większą część wyścigu utrzymywał w swych rękach zawodnik z Pomorza Jamroga.

Wyniki biegu są następujące: 1) Jamroga (Pomorze) czas 1 godz. 55 min. 19 sek., 2) Jarmułowski (Warszawa) 2 godz. 3 min. 30 sek., 3) Kauden (Kraków) 2 godz. 3 min. 35 sek.

ŚWIETNE ZWYCIĘSTWO BOKSERÓW POLSKI W DESSAU

Reprezentacja bokserska Polski, wracająca z mistrzostw Europy w Mediolanie zatrzymała się w Dessau gdzie rozegrała towarzyski mecz bokserski z miejscową reprezentacją wzmocnioną bokserami Magdeburga i Berlina. Reprezentacja bokserska Polski walczyła pod firmą reprezentacji Poznania, wystąpiła ona bez Chmielewskiego i Polusa odnoszą jednak zdecydowane zwycięstwo w stosunku 12:4. Formalnie ogłoszony wynik brzmiał nawet 15:1 dla Poznania, gdyż Niemcy w muszej i średniej wadze mieli nadwagi.

W wadze muszej Sobkowiak zremisował z Liwowskim.

W koguciej Czortek znokautował Pfuhla z Dessau w trzeciej rundzie,

W piórkowej Koziołek wygrał na punkty z Wieńskowskim (Magedburg).

W lekkiej Woźniakiewicz wygrał na punkty z Seebachem (Dessau).

W półśredniej Sipiński osiągnął zaledwie remis z Zoostem.

W średniej Kazimierczak przegrał z Richterem.

W półciężkiej Szymura pokonał zdecydowanie Langckaza.

W ciężkiej Piłat znokautował w drugiej rundzie berlinczyka Gerika.

MIĘDZYNARODOWY WYŚCIG GÓRSKI NA DUNAJCU

Szczawnica 18. 5. (PAT). W niedzielę odbył się w Czorsztynie start do 3-go międzynarodowego wyścigu długodystansowego gróskiego na Dunajcu o mistrzostwo Polski na rok 1937.

W wyścigu wzięli udział zawodnicy z Austrii, Niemiec i Polski.

Z Austrii brał udział mistrz olimpijski Hradetzky Gregor.

Trasa 1-go etapu wynosiła 24 km, meta znajdowała się na przystani kajakowej w Szczawnicy.

Wyniki techniczne:

Składaki 1-ki wyścigowe panów: 1) Hradetzky (Austria) w czasie 1 godzina 27 minut 0/5 sekund, 3) Dzięciołowski (Nowy Sącz) 1:34,50.

Składaki dwójki wyścigowe panów: 1) Kalisch i Steinhuber (Austria) 1:24,10 godz. **(najlepszy czas dnia).** Na czwartym miejscu Przybylski i Kaszowski 1:35,07.

WARSZAWA—FAC 3:3 w piłce nożnej

Na stadionie Wojska Polskiego odbył się mecz piłkarski pomiędzy reprezentacją Warszawy a wiedeńskim F. A. C. Mecz zakończył się wynikiem remisowym 3:3. Do przerwy prowadzili Wiedeńczycy 2:1.

Warszawa wystąpiła w składzie: Zbroja (po przerwie Kondracki), Martyna, Szczepaniak, Socha, Cebulak, Grabiński (Sroczyński), Pirych, Knioła, Smoczek, Giedrewicz i Kisieliński.

5:0 PRZEGRALIŚMY Z CZECHOSŁOWACJĄ O PUCHAR DAVISA

W trzecim i ostatnim dniu meczu tenisowego Polska — Czechosłowacja z cyklu rozgrywek o puchar Dawisa, nasi przeciwnicy mając już mecz wygrany (3:0), zdobyli się na wspaniałomyślność darowując nam jeden punkt przez wystawienie do gry przeciwko Tarłowskiemu, rezerwowego Sibę, zamiast Hechta, który był obowiązany grać.

Siba okazał się wielce rutynowanym graczem i „rozłożył" naszego mistrza w trzech setach 6:3, 6:4, 6:3.

Hebda uległ Menzlowi 5:7, 3:6, 3:6.

W ten sposób mecz zakończył się wynikiem 4:1 dla Czechosłowacji, a w rzeczywistości 5:0. Tenisiści nasi nie wygrali ani jednego spotkania, a jedyny punkt zdobyli walk-overem (gra Siba — Tarłowski).

PRZYGODA W WENECJI

RUDOLPH AXEL — ADAPT. EUGENIUSZA BAŁUCKIEGO

WSPÓŁCZESNA POWIEŚĆ KRYMINALNA

33)

— Pan ciągle zapomina, że Giulia Ruocco zginęła wskutek pomyłki, w rzeczywist. polowano na p. Grażynę... Mamy do czynienia z kilkoma osobami, które się łączą wzajemnie, przy czym ta łączność jest natury osobistej lub rzeczowej. Są to: doktór Sven Oesterberg, pani Oesterberg, małżeństwo Niveller, Grioni, doktór Cassier, panna Grażyna i wreszcie pan. Trudno uwierzyć, że planowane morderstwo pańskiej narzeczonej było czynnością zupełnie odrębną, niezależną od żadnej z tych osobistości, które wyliczyłem przed chwilą.

— Na to niema żadnych dowodów — zauważył Berezowicz.

Antocki zamyślił się.

— Panna Grażyna nie widziała pani Niveller za życia — powiedział przeciągle. — A w jednym szczególe one są do siebie rażąco podobne — mają jednakowe włosy!

Inżynier spojrzał ze zdumieniem.

— Panie Stanisławie! Przepraszam najmocniej, ale widzę, że teraz pan się naprawdę zagalopował! Znaleźlibyśmy z pewnością tysiące kobiet, mających takie same jasne włosy.

— Nie wiem. Kochany panie. Włosy pańskiej narzeczonej mają zupełnie osobliwy odcień... Szczerze mówiąc, oprócz biednej pani Niveller nie spotkałem nigdy drugiej kobiety o takich złocistych włosach. A pan spotykał? Nie tylko tu, w Wenecji, ale w ogóle gdziekolwiek.

— Nie... to jest, nie przypominam sobie...

— A widzi pan! Są ludzie obciążeni zwyrodnieniem, które się przeistacza stopniowo w manię niszczenia, i te instynkty zbrodnicze wyładowują się zawsze w określonym kierunku. Słyszał pan prawdopodobie o Kubie Rozpruwaczu albo „obcinaczach warkoczy". Logicznie biorąc, dlaczegoby się nie znalazł patologiczny typ mordujący kobiety o takim tylko odcieniu włosów?

Inżynier z nie dowierzaniem pokręcił głowę.

— Panie Stanisławie, obawiam się, że pańska fantazja pana za daleko zaprowadziła.

— Uważa pan, że moje rozumowanie jest niedorzeczne? Szkoda... Bardzo mi przykro, jeślim się pomylił, bo w inny sposób trudno wytłumaczyć zamordowanie doktora Osterberga.

— Więc co będzie dalej?

— Śledztwo trwa — odparł spokojnie Antocki. — Nastąpi w nim pewien zwrot. Do tej pory zajmowałem się prywatnie sprawami Oesterberga i Nivellerów, ale dużo się zmieniło od czasu, gdy lekarze wydali orzeczenie, że doktór Oesterberg został rzeczywiście zamordowany. Teraz otrzymałem oficjalny rozkaz prowadzenia sprawy. Od tej chwili zacząłem pracować w bezpośredniej styczności z policją włoską. Będziemy razem szukali tego Morati, który nagle znikł bez śladu, zajmiemy się dokładnie osobami panów Grioniego i doktora Cassiera.

— Jak pan myśli, czy doktor Cassier będzie wypuszczony na wolność?

— Jeszcze raz zbadamy jego alibi, może w nim się znajdzie jakaś dziura... chociaż po stanowczych zeznaniach milicjanta, który go widział w pobliżu hotelu „Danieli", to mi się wydaje beznadziejne. Wątpię, by władze policyjne wydały nakaz aresztowania Cassiera. Podtrzymają go trochę, bo usposobienie tłumu jest jednak niebezpieczne, a potem zwolnią. Prawdopodobnie wyjdzie zaraz — dalszy pobyt w Wenecji, a szczególnie w pałacu Grioniego, będzie dla niego z pewnością bardzo nieprzyjemny... Poza tym czekam jeszcze na wiadomości od kolegi paryskiego. Mam nadzieję, że one rzucą nowe światło na sprawę.

DOKTÓR CASSIER ZRZUCA MASKĘ.

Przewidywania komisarza Antockiego, dotyczące dalszego rozwoju wypadków, sprawdziły się z całej rozciągłości.

Po skrupulatnym zbadaniu zeznań świadków oraz dotychczasowych już ujawnionych okoliczności władze policyjne doszły do przekonania, że nie ma podstaw do aresztowania doktora Cassiera z drugiej strony nowe wydarzenia ściągnęły na siebie uwagę miejscowej ludności — i wobec tego wszystkiego Cassierowi pozwolono opuścić areszt prewencyjny. Antocki sam pojechał do prefektury po doktora i na jego własne życzenie odwiózł go do hotelu, w którym mieszkali Grażyna i Berezowicz.

Dziewczyna była jeszcze słaba i leżała w łóżku, ale na widok Cassiera ożywiła się i przywitała go ze szczerą radością.

— Ani przez chwilę nie wątpiłam, że pan jest niewinny! — zawołała uszczęśliwiona. — Gdy stałam przed nieoświetlonym domem, uczułam od razu, że pan mnie nie zapraszał i nikogo po mnie nie przysłał. Gdybym usłuchała rady Giulii i nie uparła się aby iść koniecznie, wszystko byłoby inaczej. Biedna Giulia też by nie poszła i...

Jej głos się załamał. Urwała i zaniosła się płaczem.

Doktór Cassier ją pocieszał, jak umiał. Zdawało się, że okropne wydarzenie wywarło na nim również silne wrażenie: zestarzał się, wyglądał na bardzo zmęczonego i wyczerpanego ciężkimi przeżyciami.

Pożegnał się wkrótce.

— Do signora Grioniego? — zapytał niewinnie Antocki.

Doktór Cassier spokojnie pochylił głowę.

— Tak, panie komisarzu, zobaczę się z nim, ale nieco później. Początkowo chciałem złożyć uszanowanie pani Oesterberg.

* * *

— Mam zamiar wyjechać, proszę pani — oświadczył doktór Cassier na zakończenie opowiadania o przymusowym internowaniu w areszcie śledczym. — W każdym razie do pałacu Grioniego już nie powrócę. Odesłałem wszystkie swoje rzeczy do hotelu „Roma", za parę dni opuszczę na zawsze Wenecję.

Pani Oesterberg ze współczuciem uścisnęła mu dłoń.

— Rozumiem pana, panie doktorze. Odetchnie pan swobodnie, gdy się wydostanie wreszcie z tych murów.

Cassier popatrzał przed siebie w zamyśleniu.

— Siedziałem tu właśnie wbrew własnej woli... Sam sobie jestem winien, bo nad tym trzeba się było wcześniej zastanowić. Można odwiedzać bezkarnie miejsca, w których się walczyło lub cierpiało, ale nigdy nie wolno ulegać sentymentom i jeździć tam... gdzie się kiedyś było szczęśliwym...

Pani Oesterberg spojrzała zdziwiona.

— Więc pan był szczęśliwy tu... w Wenecji?

— Tak, proszę pani, ale to są bardzo dawne dzieje.

Stłumiła westchnienie.

— Ja też... pierwszy raz widziałam Wenecję podczas podróży poślubnej... — Po krótkim milczeniu dodoła: — Wyjadę kwrótce. Do Sztokholmu. Może znajdę spokój tam, gdzie mi każdy drobiazg będzie przypominał, co straciłam.

Lekki skurcz przesunął się po twarzy Cassiera.

— Umarli nie mają żadnych praw do żyjących — odparł szorstko. — czy Sven Oesterberg był wart, by pani całe życie poświęcała wspomnieniom o nim?

Drgnęła. Obrzuciła go zdziwionym i trochę nieprzyjaznym spojrzeniem.

— Dziwne pytanie, panie doktorze... — rzekła oziębłe. — Nie będę słuchała, jeśli pan zacznie opowiadać... niekorzystne rzeczy o Svenie. Nie zasłużyłam na taką przykrość. Doznałabym bolesnego rozczarowania i przestałabym panu wierzyć. Na zawsze! — Po krótkiej przerwie podjęła: — Nie rozumiałam tego człowieka, bo byłam w siebie wpatrzona i głupia. Teraz rozumiem Svena, zdaję sobie sprawę z tego, com straciła... nie z jego śmiercią, lecz znacznie dawniej, gdy się od niego odgrodziłam egoizmem. Tak, panie doktorze, jestem złą i głupią kobietą. Los mi zesłał wyjątkowego człowieka, a ja nie umiałam ocenić tego szczęścia.

Doktór Cassier oddychał ciężko.

— Pani Halino! — zawołał porywczo. — Niech pani nie odjeżdża! Albo niech pani pozwoli, abym z z panią pojechał! Nie mogę żyć bez pani... i umrzeć też nie mogę....

— Panie doktorze! — przerwała ostro. Spojrzała na jego twarz, zmienioną silnym wzruszeniem, i, dodała łagodniej: — Pan zapomina, że noszę żałobę po mężu...

— Kocham panią!

(Dalszy ciąg nastąpi).

Dział turystyczny

Wycieczki i obozy

organizowane przez Zarząd Główny Ligi Morskiej i Kolonialnej

I. Dla członków dorosłych LMK.

1) **Obóz nad pełnym morzem im. gen. Orlicz - Dreszera k/Rozewia w Mieroszynie** na 500 osób jednorazowo w czasie od 15-go czerwca do 31 sierpnia 1937 r.

Mieszkanie w namiotach 2-u osobowych lub 8-o osobowych domkach campingowych. Życie 4 razy dziennie.

Obóz zaopatrzony jest w przyrządy do ćwiczeń sportowych.

Koszt pobytu za 1 tydzień 22 zł.; za 2 tygodnie 43 zł.; za 3 tygodnie 64 zł.; za 4 tygodnie 85 zł.

Przejazd kolejowy uczestnicy opłacają oddzielnie za zniżką.

2) **Kurs żeglarski nad jez. Troki** dla 40 osób w czasie od 1 lipca do 28 lipca i od 1 sierpnia do 28 sierpnia 1937 r. Koszt pobytu za 4 tygodnie razem z kursem żeglarskim wynosi 70 zł.

Ośrodek posiada własny tabor żeglarski.

Mieszkanie we własnych budynkach, salach ogólnych.

Przejazd kolejowy uczestnicy opłacają oddzielnie za zniżką.

3) **Wycieczki zbiorowe nad morze.** Szczegółowe informacje o Obozach i wycieczkach wysyła Zarząd Główny Ligi Morskiej i Kolonialnej.

II. Obozy dla Młodzieży Szkolnej.

1) **Ośrodek żeglarski na jez. Narocz** w czasie od 1 lipca do 28 sierpnia rb. dla 200 młodzieży jednorazowo. Koszt pobytu za 4 tygodnie 50 zł. bez przejazdu kolejowego. Czynione są starania o uzyskanie 80 proc. zniżki kolejowej.

Ośrodek posiada własny tabor żeglarski (15 zaglówek i łódź motorową).

Po zgłoszeniu wysyła się szczegółowe informacje.

2) **Obóz dla młodzieży na jez. Żarnowieckim (Pomorze)** dla 40 młodzieży w czasie od 1. 7. do 28. 8.

Koszt pobytu za 4 tygodnie wynosi 60 zł.

Szczegółowe informacje po zgłoszeniu się.

III. Wycieczki i obozy zagraniczne.

1) **Obóz w Eforei (Rumunia)** na 60 osób w czasie od 2 lipca do 27 lipca i drugi turnus od 2 sierpnia do 27 sierpnia rb. Koszt ogólny (przejazd od granicy na miejsce obozu i z obozu do granicy, 20 dni w obozie, 5 dni na zwiedzenie ważniejszych miejscowości Rumunii, wyżywienie przez cały czas) wynosi 250 zł. bez paszportu i przejazdu do granicy polsko - rumuńskiej.

2) **Obozy nad Adriatykiem w Jugosławii.**

a) **Obóz w „Bakar"** na 50 osób w czasie od 2 czerwca do 28 czerwca. Koszt ogólny (przejazd od granicy na miejsce do obozu i z obozu do granicy, z zatrzymaniem na noc i dzień w Wiedniu, 22 dni w obozie) wynosi 270 zł. bez paszportu i wiz.

b) **Obóz w „Boka Kotarska"** na 50 osób w 3 turnusach od 2—28 czerwca, od 2—28 lipca i od 2—28 sierpnia. Podróż i warunki jak wyżej. Ogólny koszt 295 zł.

c) **Obóz w Omiszu (Split).** Uruchomienie tego obozu uzależnione jest od dostatecznej liczby zgłoszeń, koszt 280 zł.

Uczestnicy obozów otrzymują mieszkanie i wyżywienie w pensjonatach letniskowych. Na miejscu projektowane są wycieczki do Włoch.

3) **Wycieczki do Paryża na Wystawę Światową.**

a) Odjazd koleją 23 maja, pobyt 6 dni w Paryżu, 1 i pół dnia w Berlinie, przyjazd koleją 2 czerwca. Koszt od Zbąszynia bez paszportu i wiz **290 zł.**

b) Odjazd statkiem z Gdyni dnia 15 czerwca, pobyt: 6 dni w Paryżu, 1 w Berlinie, powrót koleją 27 czerwca. Koszt bez paszportu **350 zł.**

c) Odjazd statkiem z Gdyni dnia 27 lipca, pobyt 6 dni w Paryżu, przyjazd statkiem do Gdyni 9 sierpnia. Koszt od Gdyni bez paszportu **390 zł.**

d) jak c), odjazd z Gdyni 30 sierpnia, powrót 13 września.

W czasie podróży morzem uczestnicy otrzymują całkowite wyżywienie.

Uwaga: Szczegółowych informacyj udzielają wszystkie Okręgi Ligi Morskiej i Kolonialnej i Zarząd Główny, Warszawa, **Widok 10, tel. 314-40.**

„Ile inwestujecie i ilu zatrudniacie?“

Pan Wojewoda Raczkiewicz na lustracji powiatów tucholskiego, chojnickiego i kościerskiego

W dniu 14 maja br. p. wojewoda pomorski Wł. Raczkiewicz w towarzystwie dyrektora Wojewódzkiego Biura Funduszu Pracy inż. Witolda Bielskiego i sekretarza osobistego mgr. Alojzego Frankowskiego udał się we wczesnych godzinach rannych na lustrację północno-zachodnich powiatów województwa.

Lustrację tę przeprowadził p. wojewoda w dniach 14 i 15 bm., obejmując powiaty **tucholski, chojnicki i kościerski.** We wszystkich tych powiatach przede wszystkim uwagę swą zwrócił na **budżety powiatowe i miejskie,** badając je pod względem wyzyskania źródeł dochodów oraz przeznaczenia należnych sum **na inwestycje i zatrudnienie bezrobotnych.** W związku z tym polecił w kilku przypadkach dokonać szeregu zmian w budżetach w celu zwiększenia sum na inwestycje.

Szczególnie uwagę swą zwrócił p. wojewoda na akcję inwestycyjną **w Czersku,** udzielając szeregu wskazówek w sprawie prowadzenia robót i stopniowego zwiększenia zatrudnienia. Skonstatowawszy, że niektóre rodziny w Czersku znajdują się w specjalnie trudnych warunkach ze względu na większą ilość dzieci, udzielił im pan wojewoda **pomocy przekazując na ręce burmistrza doraźne zapomogi.** Również w Czersku udzielił pan wojewoda w imieniu służby **pochwały starszemu przodownikowi P. P. Aniole za wysoce obywatelską pracę przy organizowaniu i działalności komitetu pomocy zimowej dla bezrobotnych.**

Badając rozpoczęte prace inwestycyjne, zlustrował pan wojewoda w powiecie chojnickim roboty prowadzone w Czersku nad urządzeniem **targowiska i roboty regulacyjne przy Czerskiej Strudze,** a w powiecie kościerskim **żwirownię w Garczynie.**

Podczas pobytu swego w lustrowanych powiatach szczególnie swoje zainteresowanie zwrócił pan wojewoda na stan i kontrolę cen artykułów pierwszej potrzeby i materiałów budowlanych, badając również sam zaopatrzenie rynków miejscowych we wszystkie produkty.

Kontrolując w dalszym ciągu akcję społeczno-kulturalną i higienę społeczną, zlustrował pan wojewoda **zakłady w Raciążu,** powiatu tucholskiego, miejskie ogródki działkowe, które przydzielone zostały Związkowi Powstańców i Wojaków oraz urządzenia w poszczególnych miejskich ośrodkach zdrowia i domach społecznych. W zakresie higieny społecznej uwagę swoją zwrócił pan wojewoda na stan czystości miast i stwierdził w tym względzie **poważne braki,** w związku z czym wydał okólnik do przełożonych gmin.

W czasie całej inspekcji zlustrował p. wojewoda również wszystkie referaty starostw, biur wydziałów powiatowych i szereg posterunków policji oraz gmin wiejskich.

Z Kościerzyny w towarzystwie inspektora Straży Granicznej pan wojewoda odbył podróż **do granicy polsko-niemieckiej,** gdzie zwiedził placówkę Straży Granicznej pod Wałdowem. Wreszcie z okazji pobytu w Tucholi, Chojnicach i Kościerzynie złożył pan wojewoda szereg wizyt **przedstawicielom duchowieństwa, władz wojskowych i sądownictwa** oraz zasłużonych zakładów i organizacyj społecznych.

Do Torunia powrócił p. wojewoda w sobotę w późnych godzinach wieczornych.

Dziś „Piłsudski“ odpływa do Nowego Jorku

W dniu dzisiejszym o północy polski motorowiec transatlantycki „Piłsudski“ opuszcza Gdynię, udając się w kolejną podróż do Kanady i Stanów Zjednoczonych. Statek zabierze około 400 podróżnych.

W związku z rozpoczęciem się pełnego sezonu podróżniczego, dokompletowana została załoga motorowca do pełnego składu, — w pierwszym rzędzie personel hotelarski. Przyjęto więc około 20 stewardów, 10 chłopców, praczki itd., razem blisko 50 osób. Część z nich zastąpiła ubytek w załodze, który nastąpił wskutek długiej nieobecności „Piłsudskiego“ w jego porcie macierzystym.

Książka zażaleń

Czytelnik p. S. z Chełmna taką oto bolączkę wnosi:

Chorowała mi żona, potrzebowała opieki w szpitalu. — On sam jest biednym rzemieślnikiem.

Nie mógł płacić w terminie przypadających rat. Rosły odsetki. Prosił o umorzenie, bo żona znowu zachorowała.

Wydział Powiatowy odmówił umorzenia i rozłożenia ich na raty albo obniżenia odsetek.

W tym ciężkim położeniu apeluje za pośrednictwem „książki zażaleń“ o podanie dłoni, bo twarde stanowisko odnośnych czynników kładzie go na obie łopatki i podważa materialnie egzystencję warsztatu pracy, byt rodziny i pozbawia pracy dwóch pracowników tam zatrudnionych.

400 gazowników i wodociągowców gościć będzie Grudziądz przez trzy dni

Przybędą również goście z zagranicy. - Pionierska działalność gazowni grudziądzkiej

Grudziądz, jako największy ośrodek polski, położony **tuż na granicy Wschodnich Prus,** w polskiej racji stanu na Pomorzu stanowi pozycję **bardzo ważną.** To też z radością należy witać każdy fakt, wzmagający siłę promieniowania i żywotność tego grodu. Takim faktem jest **ściągnięcie tegorocznego ogólnopolskiego zjazdu gazowników i wodociągowców do Grudziądza.**

Tutaj ze szczególnym uznaniem należy podkreślić zasługę prezydenta miasta **p. Włodka,** którego **osobistym** zabiegom Grudziądz awdzięcza ten bądź co bądź poważny zjazd. A trzeba wiedzieć, że nie była to rzecz łatwa, gdyż o ściągnięcie wymienionej imprezy **rywalizował szereg większych miast,** m. i. Poznań i Katowice. Jeżeli ostatecznie szala przechyliła się na korzyść Grudziądza, to niemałą rolę w decyzji odegrała **pionierska działalność gazowni grudziądzkiej,** która w metodach produkcji jak i taryfikacji gazu dokonała pewnego rodzaju **rewolucji;** możliwość zbadania na miejscu tych inowacyj stanowiło **magnes, który w współzawodnictwie miast dało zwycięstwo Grudziądzowi.**

— — — — — — —

Zarząd miasta przystąpił do prac przygotowawczych z dużą energią i chęcią wytworzenia dla zjazdu warunków, gwarantujących uczestnikom jak najowocniejsze obrady i wyniesienia **z Grudziądza jak najkorzystniejszych wrażeń.** Zjazd **gazowników i wodociągowców oraz kierowników techniki sanitarnej i higieny miasta** rozpocznie się **w poniedziałek, dnia 21 czerwca br. i trwać będzie przez trzy dni do środy 23 czerwca br.** Reprezentowane będą wszystkie gazownie i wodociągi, istniejące w Polsce; przybędą również w charakterze gości delegaci zrzeszeń gazowniczych i wodociągowych **z zagranicy,** a więc **z Niemiec, Czechosłowacji, Jugosławii, Rumunii, Francji i t. d.** Razem zjazd ściągnie ze wszystkich zakątków Rzeczypospolitej i z zagranicy **przeszło 400 osób,** zajmujących w życiu gospodarczym poważne stanowiska.

W ramach zjazdu odbędzie się w Teatrze Miejskim ciekawa wystawa p. n.: **„Gaz, woda i technika sanitarna“,** która zostanie obesłana najbardziej interesującymi eksponatami przemysłu pracującego dla tych trzech dziedzin.

Trzydniowy program przedstawia się w grubszych zarysach jak następuje:

Poniedziałek, dnia 21 czerwca: godz. 9-ta nabożeństwo; godz. 10-ta uroczyste otwarcie zjazdu w Teatrze Miejskim, podczas którego wygłoszą przemówienia także goście zagraniczni; godz. 12 otwarcie przez przedstawiciela Rządu Rzplitej wystawy p. n. „Gaz, woda i technika sanitarna“. Po południu obrady sekcyj i zwiedzanie zakładów miejskich.

Wtorek, dnia 22 czerwca: dalsze obrady i zwiedzenie zakładów f-my Herzfeld i Victorius w Mniszku.

Środa, dnia 23 czerwca: o godz. 12tej uroczyste zamknięcie zjazdu, po czym jedna część uczestników uda się do Torunia dla zwiedzenia Fabryki Gazomierzy i Wodomierzy, druga zaś do Tczewa i Gdyni dla obejrzenia tamtejszych obiektów.

W ramach powyższego programu przewidywane jest również odbycie **walnych zebrań Zrzeszenia Gazowników i Wodociągowców Polskich oraz Związku Gospodarczego Gazowni i Zakładów Wodociągowych.**

Jak z tego wynika, Grudziądz gościć będzie przez trzy dni **czterechsetne grono osób o dużym znaczeniu gospodarczym, co dla miasta będzie miało niewątpliwie dużą wartość propagandową.**

— — — — — — —

W ub. tygodniu odbyła się zwołana przez Zarząd Miejski **konferencja prasowa,** w której uczestniczyli prawie wszyscy dziennikarze grudziądzcy. P. inżynier Jankowski przedstawił zebranym rozmiary zjazdu jakoteż **znaczenie gazownictwa dla ogólnego postępu, a w szczególności dla obronności kraju.**

W dalszym ciągu swego referatu, p. inżynier Jankowski wyliczył **zdobycze** gazowni miejskiej w Grudziądzu, które będą stanowić dla wszystkich inżynierów - gazowników w Polsce ciekawy obiekt badań. **Dzięki specjalnym metodom produkcyjnym Grudziądz jest miastem o najtańszym gazie; metr kubiczny bowiem kosztuje tylko 17 gr.** Ta rewelacyjna dla wielu fachowców cena sprawiła, że w Grudziądzu **konsumcja gazu rośnie szybko z roku na rok.**

Gazownia ta ma również dobrze zorganizowany dział wytwarzania produktów ubocznych, jak amoniaku, benzolu i t. p.; miasto Grudziądz będzie więc miało czym się poszczycić i odegra napewno rolę pionierską w dziedzinie gazownictwa polskiego.

Wzruszający patriotyzm wśród dzieci

Kierownictwo 7 klasowej Szkoły Powszechnej nr. 5 w Inowrocławiu zawiadomiło nas o wszczętej samorzutnie akcji na Fundusz Obrony Narodowej przez uczniów.

Oto uczenice i uczniowie tejże szkoły pragnąc wziąć również udział w akcji na FON, a nie mając innej możności, ponieważ są to dzieci rodziców niezamożnych, postanowili na posiedzeniu swego „maleńkiego komitetu“, zorganizować przedstawienie pt. „Laleczka z saskiej porcelany“.

Przedstawienie udało się, a uzyskaną kwotę w sumie 50 zł. dzieci wpłaciły na FON będąc zarazem dumne i zadowolone, że chociaż drobną kwotą przyczyniły się do powiększenia zbrojeń naszej Armii.

Egzotyczny gość w Grudziądzu

Ogólną sensację wywołał wczoraj na ulicach Grudziądza mocno brązowy jegomość w stroju egzotycznym, oglądający okna wystawowe i usiłujący porozumiewać się z ludźmi przy pomocy monosylab lub na migi.

Jak zdołaliśmy się dowiedzieć, był to Malajczyk, marynarz jednego z okrętów indyjskich, który w tych dniach zawinął do portu gdyńskiego. Malajczyk, wiedziony snać turystyczną żądzą, zapuścił się w głąb nieznanego sobie kraju polskiego, wykorzystując w ten sposób czas postoju statku w Gdyni. Wędrując po Polsce, zabłądził i do Grudziądza.

Pilot Zieliński i tow. Słowiński

biorą udział w locie południowo-zachodn. Polski im. kpt. Żwirki

Toruń (PAT). W sobotę dnia 15 bm. o godz. 12.05 z lotniska w Toruniu wystartował samolot Aeroklubu pomorskiego do ósmego lotu południowo-zachodniej Polski im. kpt. Żwirki, zorganizowanego przez Aeroklub krakowski.

Załogę samolotu stanowią: pilot Stanisław Zieliński i tow. Kazimierz Słowiński.

Podkreślić należy, że zawody organizowane przez Aeroklub krakowski należą do najtrudniejszych zawodów, organizowanych przez aerokluby regionalne.

✝

Dnia 16 maja 1937 r. rozstał się z tym światem

ś. p.

Emil Faska

starszy strażnik Straży Granicznej, powstaniec śląski i członek P. O. W., odznaczony Krzyżem Walecznych, Krzyżem Śląskim, srebrnym Krzyżem Zasługi, Gwiazdą Górnośląską, Medalem za wojnę i Medalem Dziesięciolecia

o czym zawiadamia

Zarząd grupy miejscowej Związku Powstańców Śląskich — Gdynia.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 20 maja br. o godz. 11 w Wejherowie.

Środa, 19. 5. Celestyna
Czwartek, 20. 5. Bernarda
Piątek, 21. 5. Feliksa

STAN WODY W WIŚLE

Stan wody w Wiśle z dnia 18. 5.: Kraków — 2,85 (2,88); Zawichost + 1,40 (1,42); Warszawa + 1,22 (1,29); Płock + 1,07 (1,12); Toruń + 1,17 (1,22); Fordon + 1,23 (1,28); Chełmno + 0,98 (1,10); Grudziądz + 1,32 (1,37); Korzeniewo + 1,42 (1,50); Piekło + 0,75 (0,83); Tczew + 0,86 (0,97); Einlage + 2,18 (2,26); Schiewenhorst + 2,36 (2,38).

Temperatura wody w Wiśle 15,6 (15,9).

Uwaga liczby w nawiasach oznaczają stan z dnia poprzedniego.

Dzień w Toruniu

Sroda, dnia 19 maja

Na toruńskim bruku

— **Wpisy do Państwowego Gimnazjum Krawieckiego;** do Państwowej Szkoły bieliźniarsko-koronkarskiej; do Państwowej Szkoły Przysposobienia w Gospodarstwie Rodzinnym oraz na kursa tkackie przyjmuje dyrekcja w budynku szkolnym Toruń, ul. Strumykowa 4, w godz. od 10—14-ej.

— **Miejski Komitet Przyjaciół Zw. Strzeleckiego.** Zebranie walne zwyczajne w piątek 4 czerwca o godz. 18 w Oficerskim Kasynie garnizonowym (ul. Żeglarska) w pierwszym i o 18.30 w drugim terminie, ważne bez względu na ilość obecnych.

— **Uwaga! Dziś „Popołudniówka" dla młodzieży w kinie „Mars".** Staraniem Przysposobienia Wojskowego Kobiet do Obrony Kraju — dziś o godz. 15 (3 po poł.) — przepiękny film z Martą Eggerth - Kiepurową p. t. **„Słowik Wiednia".** Ceny miejsc: **parter** dla młodzieży 25 gr., parter dla dorosłych 50 gr. Loże i balkon — 70 gr.

— **Klub polsko-angielski.** Na zebraniu Klubu o godz. 20 dnia 19 bm. w sali książęcej Dworu Artusa p. Jaworowska wygłosi referat pt. „Old Saxon and Norman life".

— **To można było przewidzieć!** Jan S., zam. przy ul. Wałdowskiej doniósł policji, iż kiedy przebywał przy ul. Podmurnej w domu „wesołych niewiast", okradziony został ze 120 zł. Pieniądze „wsiąkły" a „panny" tłumaczą się, iż S. był tak „zalany" że nie wie sam na co pieniądze wydał. Tego rodzaju przygoda nie jest w Toruniu nowiną. Kto jest mądry, z grubszą gotówką nie chodzi do podejrzanych spelunek.

— **Piesek „caca" — gryzie po twarzy.** Siedmioletnia córeczka p. Brandykowskiego ma duże zaufanie do zwierząt, które lubi. Kiedy jednak pogłaskała pieska p. Gerszewskiego (Wybickiego 75), tenże piesek odwzajemnił się jej za pieszczoty pokąsaniem twarzy. Wyczyn pieska uwiecznił protokół policyjny.

— **Zasłabła kobieta bezdomna.** Na ul. Bydgoskiej straciła nagle przytomność 21-l. Helena Strzelecka, służąca, bez stałego miejsca zamieszkania. Przyczyna — wycieńczenie. Chorą odstawiono do szpitala.

— **Zatruł się na śmierć alkoholem.** Niezwykłą śmiercią zginął mieszkaniec tutejszy śp. Edwin Sawicki (Sądowa 1), robotnik, który zmarł nagle ub. niedzieli. Lekarz stwierdził u niego zatrucie alkoholem. Śledztwo jeszcze nie ukończone. Zwłoki przewieziono do prosektorium.

Pierwsza komunia św. na Mokrem i u P. Marii

W pierwsze święto Zielonych Świąt odbyło się w dwóch parafiach toruńskich przyjęcie dzieci do I Komunii św. W kościele Chrystusa Króla przystąpiło do Stołu Pańskiego 365 dzieci, a w kościele NMP 260. W uroczystych procesjach wprowadzono dzieci do kościoła, gdzie od stóp ołtarza przemówili do rodziców i dzieci w kościele Chrystusa Króla ks. prob. Goga, a w kościele N. M. P. ks. prob. Jank. W kościele Chrystusa Króla śpiewał chór dzieci szkoły nr. 11. W nabożeństwie wzięły udział bractwa kościelne i stowarzyszenia ze sztandarami. Biedne dzieci parafii Chrystusa Króla zaproszono po nabożeństwie na śniadanie.

Z Urzedu Stanu Cywilnego

Dnia 15 maja br. zapisano w księgach stanu cywilnego:

Urodzenia: majster wojskowy sierż. Jan Bryndol — syn Ryszard; szofer - maszynista Leon Chaciński — córka Danuta.

Śluby: ślusarz Edmund Pierzchot z Ireną Rogulską; biuralista Leon Wiśniewski z Anną Sawicką; absolwent Szkoły Kupickiej Hermann Horst Bibel z Kazimierą Zalewską; biuralista W[illegible] Zduński z Ireną Zwierzyńską.

Zgony: Alfons Kraszucki, Kozackie Góry 11 — lat 12; Józef Kilichowski, Nowom. Rynek 2 — lat 25 i Bogusław Wojdakowski, Osiedle M. Piłsudskiego 74 — 4 tygodnie.

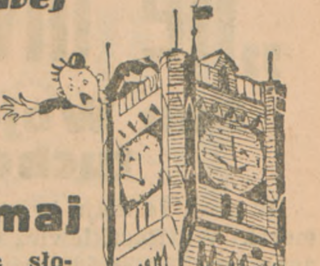
Nowi maturzyści

W gimnazjum męskim im. Kopernika zdali egzamin dojrzałości następujący abiturienci:

W kl. 8 typu staroklasycznego pp.: 1) Dawid Jausz Józef, 2) Goral Władysław, 3) Gronowski Henryk, 4) Jałoszyński Bogdan, 5) Kliński Józef, 6) Kopyciński Franciszek, 7) Kumorowicz Zdzisław, 8) Ossowski Adam Mieczysław, 9) Pata Mieczysław, 10) Peter Kazimierz, 11) Rygielski Józef, 12) Szefler Stanisław, 13) Tałanda Leonard, 14) Żuchowski Łucjan.

Klasa 8 typu humanistycznego: 1) Abramowicz Jerzy, 2) Antoniewicz Tadeusz, 3) Bakierowski Wacław, 4) Czarnecki Jan, 5) Dalewski Orest, 6) Dębski Stanisław, 7) Grodzki Marian, 8) Grzempka Jan, 9) Hadamek Marian, 10) Hermanowski Bogdan, 11) Hoppe Walter, 12) Iwicki Stefan, 13) Jacobson Andrzej, 14) Jakubowski Zbigniew, 15) Koch Krystyn, 16) Kochanowski Jerzy, 17) Kołdoń Eugeniusz, 18) Kościelski Stanisław, 19) Liber Edward, 20) Pankiewicz Tadeusz, 21) Putermann Józef, 22) Schroeder Edmund, 23) Schwalbe Guenther, 24) Stanisławski Jan, 25) Stein Jerzy, 26) Szura Kazimierz, 27) Urbański Józef, 28) Wieczyński Jan, 29) Witebski Zdzisław, 30) Wojciechowski Antoni, 31) Przekwas Czesław.

Z ratuszowej wieży

Aj waj, ten maj

Maj, miesiąc słowików, kwiatków, zakochanych rozgorzał wszystką krasą swego uroku. Zrobiło się gorąco. Jak w Hiszpanii tak gorąco. Z tą różnicą, że nie mamy ani byków ani bolszewików.

Jest śliczna sielanka. Popijamy sobie piwo, lemoniadę, czekoladę i delektujemy się lodami.

A z Ciechocinka przyjeżdżają letnicy zwiedzić Toruń, no i wykupić nam nabiał, gęsi, czosnek, cebulę.

Przyjeżdżają nasi, to się zaraz widzi, to się czuje.

Aj waj, ten maj. iks

Pływalnia Okręg. Ośrodka W. F. w Toruniu

Dnia 22 bm. o godz. 14-tej nastąpi otwarcie pływalni Okręg. Ośrodka W. F. (dawniej garnizonowej).

Podobnie jak w roku ubiegłym, tak i w tegorocznych przygotowaniach do otwarcia pływalni — cały nacisk prac zwrócony był w kierunku spotęgowania uzyskania jaknajbardziej czystej wody. Rezultat ten osiągnięto dzięki ponownemu pokryciu dna warstwą czystego żwiru i piasku dostarczonego z poligonu. Usunięto drewnianą ścianę odgradzającą basen „cywilny" od basenu wyznaczonego dla wojska. (Ściana ta okazała się niepotrzebną, gdyż w sezonie obecnym oddziały zwarte wojskowe nie będą korzystać z pływalni Okr. Ośr.). Poprawione zostały ściany do nauki pływania i nawrotów. Zwiększono ilość boisk do siatkówki i koszykówki. Dla udogodnienia korzystającym z pływalni wybudowano wejście do pływalni przy ul. Dybowskiej, tuż przy przystanku tramwajowym, umieszczając jednocześnie przy wejściu tym kasę biletową (dawna kasa od strony wału Wisły została zlikwidowana).

Pływalnia czynna będzie codziennie, w dni powszednie od godz. 9-tej, w niedziele i święta od godz. 8-ej do 20-tej.

Ceny biletów wstępu włącznie z opłatą gareroby: bilet zwykły — 40 groszy, bilet ulgowy (korzystają członkowie Org. WF. i PW., kluby sportowe oraz uczniowie szkół średnich i powszechnych) — 20 groszy. Dla udogodnienia korzystających z pływalni przewidziano karty miesięczne w cenie 3 zł. za kartę zwykłą i 2 zł. za kartę ulgową.

Zuchwała kradzież 7000 zł

Podczas świąt dokonano zuchwałego włamania do mieszkania mistrza rzeźnickiego p. Czeszewskiego przy ul. Kościuszki 9. P. C. wyjechał z rodziną na majówkę. Złodzieje, którzy zakradli się do mieszkania, otwarłszy drzwi wytrychem ruszyli od razu do szafy, w której znajdowała się kasetka, zawierająca 7000 zł.

Można sobie wyobrazić przerażenie gospodarza, gdy po powrocie stwierdził jak drogo kosztowała go majówka... Policja sprawców, podejrzanych o dokonanie kradzieży, ujęła. Kto jednak trzyma tyle gotówki w domu?!

Podgórz

— **Przyjęcie dzieci do I. Komunii św.** odbyło się tu w pierwszy dzień Zielonych Świątek z całej parafii podgórskiej. O godz. 8-ej rano dzieci zebrały się na dziedzińcu szkolnym szkoły nr. 1 w liczbie 150 dziewcząt i 120 chłopców. O godz. 8,15 ruszyła przez miasto procesja, wprowadzająca dzieci do świątyni Pańskiej, za dziatwą kroczyli kierownicy szkół, nauczycielstwo, zarząd Opieki Rodzicielskiej z prezesem Kowalskim. — Procesję prowadził ks. prob. Domachowski przy udziale ks. wikarego Skowrona. Kazanie wygłosił i mszę św. odprawił ks. proboszcz Domachowski. Ciało Pańskie przyjęła najsampierw niewidoma 68-letnia staruszka p. Zalewska z domu Karolina Krakowska, która przeszła na wiarę katolicką z dotychczasowego wyznania augsburskiego. Mimo niewidzenia, staruszka z pogodną twarzą przyjęła Sakrament, a wrażenie tej tak rzadkiej uroczystości było tak silne, że wzruszyło wszystkich obecnych w kościele.

Dla dzieci niezamożnych urządzono kawkę w świetlicy K. S. M. pod kier. długoletniej opiekunki dziatwy biednych rodziców.

25 chłopców i 21 dziewcząt obdarowanych zostało całkowitą odzieżą. Stało się to dzięki ofiarności społeczeństwa podgórskiego.

DYŻUR APTEK.

W śródmieściu: apteka Centralna — ul. Chełmińska. Na Bydgoskim Przedm. Apteka św. Anny — ul. Mickiewicza. Na Mokrem — Apteka pod Łabędziem — ul. Kościuszki.

Z Teatru Ziemi Pomorskiej

Ostatnie przedstawienie Teatru Ziemi Pomorskiej przed urlopami artystów.
„MATURA" Z P. NUNĄ MŁODZIEJOWSKĄ SZCZURKIEWICZOWĄ

W piątek — rozpoczynają artyści Teatru Ziemi Pomorskiej czterotygodniowy urlop. Na pożegnanie, a zarazem na zakończenie sezonu zimowego — Dyrekcja Teatru wystawia znakomitą sztukę Fodora, cieszącą się ogromnym powodzeniem na wszystkich scenach i również i na naszej pt. „Matura" — z gościnnym występem jednej z najznakomitszych artystek scenicznych polskich p. Nuny Młodziejowskiej - Szczurkiewiczowej w czwartek, dnia 20 bm. o godz. 20.

W ostatnie półtora tygodnia Teatr Ziemi Pomorskiej objechał wszystkie większe miasta Pomorza z „Maturą" a objazd ten był prawdziwym pochodem triumfalnym — tak artystycznym jak i kasowym. Spodziewamy się przeto, że i w Toruniu publiczność licznie przybędzie, by obejrzeć doskonałą sztukę jak i pożegnać artystów przed urlopami. Celem uniknięcia natłoku przy kasie, uprasza się o wczesne nabywanie biletów w przedsprzedaży — ratusz — Tow. Krajoznawcze.

REPERTUAR TEATRU

Środa — teatr nieczynny.
Czwartek — „Matura" godz. 20.

KINA

ARIA — „Amerykańska awantura" i „Tajemnice salonu piękności" (premiera).
AS — „Suzy" (premiera).
MARS — „W zamieci żelaza i ognia". (premiera).
ŚWIT — „Cyrk na okręcie" (premiera).

Informator dla przyjezdnych w Toruniu

Najlepsza okazja kupna
Najstarsza i pierwsza Polska Centrala Optyczna Franciszek Seidler, Rynek Staromiejski 16 (obok poczty) tel. 15-74. Dostawa dla kas chorych, klinik ocznych i dla wojska.

Pierwszorzędne obiady. Gdy przyjedziesz do Torunia, a nie wiesz gdzie zjeść tanio i dobrze, idź do **„Ula" Szeroka 25.** Pierwszorzędna kuchnia, zakąski zimne i gorące.

Giełdy

NOTOWANIA GIEŁDY WARSZAWSKIEJ

z dnia 18 maja 1937 r.

Dewizy

Belgia 89,00—89,18—88,82; Berlin 212,78—211,95—211,94; Gdańsk 100,20—99,80; Amsterdam 290,25—290,97—289,53; Kopenhaga 116,50—116,79—116,21; Londyn 26,10—26,17—26.03; Nowy Jork czeki 5,27 i trzy czwarte — 5,29 — 5,26 i pół; kabel 5,28 jedna ósma — 5,29 trzy ósme — 5,26 siedem ósmych; Oslo 131,15—131,48—130,82; Paryż 23,63—23,69—23,57; Praga 18,40—18,45—18,35; Sztokholm 134,60—134,93—134,27; Zurych 120,80—121,10—120,50; Wiedeń 99,20—98,80; Mediolan 27,85—27,95—27,75; Helsinki 11,58—11,52; Montreal 5,29 trzy ósme — 5,26 siedem ósmych; Tel Aviv 26,17—26,03.

Tendencja mocniejsza.

Akcje

Bank Handlowy bez kuponu 1936; Bank Polski 100,00—99,25—99,75; elektrownia w Dąbrowie bez kuponu za 1936; cukier 29,00—29,50; węgiel 18,75; Lilpop 12,90; Ostrowiec 25,00; Starachowice 32,25—32,00.

Tendencja nieco mocniejsza.

Papiery procentowe

3 proc. pożyczka inwestycyjna 1 emisja 63,75 serie nienotowane; 3 proc. pożyczka inwestycyjna 2 emisja 64,50 serie nienotowane; 6 proc. dolarowa kupon 14,48; 4 proc. premiowa dolarowa 38,25; 4 proc. konsolidacyjna 53,25—53,75—52,25—52,75 dwa ost. drobne; 8 proc. przem. pol. 68,00; 8 proc. ziemskie dolarowe kupon 59,97; 4 i pół proc. ziemskie seria piąta 52,25—52,50; 5 proc. Warszawy Stare 58,25 — Nowe 57,50—57,25; 5 proc. Kielc Nowe 47,00; 5 proc. Łodzi Nowe 52,50. Tendencja dla pożyczek nieco mocniejsza dla listów niejednolita.

Waluty

Belgi belg. 89,18—88,75; dolary amerykańskie 5.28 i pół — 5,26; kanadyjskie 5,28 i pół — 5,26; floreny holenderskie 290,97—289,25; franki francuskie 23,69—23,55; franki szwajcarskie 121,10—120,30; funty angielskie 26,17—26,01; guldeny gdańskie 100,20—99,80; korony czeskie 17,50—17,00; korony duńskie 116,79—115,95; korony norweskie 131,48—130,50; korony szwedzkie 134,93—133,95; liry włoskie 23,70—23,00; marki fińskie 11,58—11,10; marki niemieckie 124,00—121,00; szylingi austriackie 99,20—98,60; marki niemieckie srebrne 134,00—131,00; Tel Aviv 26,17—26,01.

POZNAŃSKA GIEŁDA ZBOŻOWA

z dnia 18 maja 1937 r.

Cen transakcyjnych nie ma. Ceny orientacyjne: owies 22,50—22,75;, reszta bez zmiany.

Ogólne usposobienie: spokojne.

Obroty: ogólny obrót: 817,2 ton w tym żyta 184; pszenicy 75; jęczmienia 21; owsa —

Programy radiowe

Środa, 19 maja

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

Pieśń majowa z Wieży Mariackiej w Krakowie. 633 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (płyty). 7.00 Dziennik poranny. 7.10 „Parę informacyj". 7.15 Audycja dla poborowych. 7.35 Muzyka (płyty). 8.00 Audycja dla szkół. 8.10—11.30 Przerwa. 11.30 Audycja dla szkół. 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Koncert w wykonaniu Orkiestry Rozrywkowej pod dyrekcją Bronisława Nagujewskiego (z Łodzi). 12.40 Dziennik południowy. 12.50 „Witaminowe sałatki" — pogadanka Zofii Czerny. 13.00—15.00 Przerwa (patrz programy lokalne). 15.00 Wiadomości gospodarcze. 15.15 Muzyka salonowa w wykonaniu Małej Orkiestry P. R. 15.35 „Skrzynka techniczna" — red. Wacław Frenkiel. 16.10 Słuchowisko dla dzieci starszych p. t. „Ojcowizna" zradiof. podług B. Prusa. 16.35 Orkiestry mandolinistów im. Moniuszki z Wełnowca. 17.00 „O kampanii kijowskiej" — odczyt wygłosi Ryszard Wraga. 17.15 Koncert solistów: Wykonawcy: Stefania Millerowa — śpiew, Stanisław Jarzębski — skrzypce. Akomp. prof. Ludwik Urstein. 17.50 „Z psychologii zwierząt" — pogadanka wygłosi dr. Roman Wojtusiak (z Krakowa). 18.00 Wiadomości sportowe. 18.20 Muzyka lekka z udziałem chóru Belmonta (płyty). 18.45 Program na jutro. 18.50 Piękno i ład w chacie wiejskiej — pogadanka, wygł. Józef Nikodem Kłosowski. 19.00 „Prus w perspektywie czasu" — szkic literacki dr. Tadeusza Boy - Żeleńskiego. 19.15 Płyty dla znawców: Cezar Franck: Kwintet f-moll w wykonaniu Alfreda Cortot — fortepian, oraz Kwartetu smyczkowego „International" (Mangcot, Pecker, Howard, Withers). 19.50 Marta Eggerth i Jan Kiepura w repertuarze filmowym (płyty). 20.35 „Chwila biura studiów". 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 Koncert chopinowski. Wykonawcy: Jerzy Lefeld — fortepian, Tadeusz Lifan — wiolonczela, Ignacy Rosenbaum — fortepian. 21.40 Przerwa. 21.45 Józef Haydn: Muzyka do dramatu „Król Lear" (I wyk.) w wykonaniu Orkiestry Filharmoników wiedeńskich pod dyr. Oswalda Kabasty. (Transmisja z Wiednia). 22.10 Muzyka taneczna w wykonaniu Zwiększonej Orkiestry Tadeusza Seredyńskiego (ze Lwowa). 23.0—1.00 Patrz programy lokalne Warszawy II i Lwowa.

ROZGŁOŚNIA POMORSKA

7.10—7.15 „Parę informacyj". 7.35—8.00 Muzyka — płyty — z Warszawy. 13.00—14.00 Muzyka orkiestrowa (płyty). 15.15—15.35 Parafrazy fortepianowe z oper i operetek (płyty). 15.35—15.40 Wiadomości społeczne. 15.40—16.00 Tanga i Foxtroty (płyty). 16.00—16.10 „Kwitnące balkony" — pogadanka wygłosi Janina Ginett - Wojnarowiczowa. 18.20—18.25 Pogadanka społeczna „Chwilka radiofonizacji szkół powszechnych" — w opracowaniu Stefana Krassowskiego. 18.25—18.45 Muzyka polska (płyty). 18.45—18.50 Program na jutro. 19.15—19.45 Potpourri z operetek (płyty). 19.45—20.15 „Rajby na Kaszubach" — obrazek słuchowiskowy w gwarze kaszubskiej w opracowaniu Marty Stankowej wyk. Koło Kaszubów w Toruniu „Stanica". 20.15—20.35 Muzyka kameralna (ze studia w Bydgoszczy) Antoni Dworzak: Trio smyczkowe C-dur. Wykonawcy: Halina Wojciechowska i Franciszek Kaźmierczak — skrzypce. Alfons Roesler — altówka.

Czwartek, 20 maja

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

6.30 Pieśń majowa z Wieży Mariackiej w Krakowie. 6.33 Gimnastyka. 6.50 Muzyka (płyty). 7.00 Dziennik poranny. 7.10 „Parę informacyj". 7.15 Audycja dla poborowych. 7.35 Muzyka (płyty). 8.00 Audycja dla szkół. 8.10—11.30 Przerwa. 11.30 „Pieśni i tańce Ziemi Wileńskiej". Poranek muzyczny dla młodzieży szkół powszechnych (z Wilna). 11,57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03 Utwory Mikołaja Rimski - Korsakowa (płyty). 12.40 Dziennik południowy. 12.50 „Lustracje gospodarstw" — pogadanka, wygłosi Józef Zdzienicki. 13.00—15.00 Przerwa (patrz programy lokalne). 15.00 Wiadomości gospodarcze. 15.15 Koncert południowy w wykonaniu Orkiestry P. R. 16.00 „Skrzynka ogólna" — dr. Marian Stępowski. 16.15 „Życie kulturalne stolicy". 16,20 „Nad albumem znaczków pocztowych" — audycja dla dzieci starszych w opracowaniu Kazimierza Plucińskiego (z Poznania). 16.35 Wileńska Orkiestra P. R. 17.00 „Pogotowie pracy" — odczyt, wygłosi Helena Kopytowska. 17.15 Śląskie pieśni ludowe w opracowaniu Stanisława Wiechowicza w wykonaniu Chóru Mieszanego im. Ignacego Paderewskiego w Zgodzie pod dyr. Leona Falkusa. Transmisja z Wystawy Radiowej w Katowicach. 17.50 „Wojciech Oczko — znakomity lekarz polski 16-go stulecia" — odczyt, wygłosi dr. Jerzy Morawiecki. 18.00 Pogadanka aktualna. 18.10 Wiadomości sportowe. 18.20 Orkiestra jazzowa Roy Fox'a (płyty). 18.45 Program na jutro. 18.50 Pogadanka aktualna. 19.00 Powszechny Teatr Wyobraźni: W 25-lecie zgonu Bolesława Prusa premiera słuchowiska p. t. „Stary subjekt", przekrój radiowy powieści „Lalka", opracowany przez Witolda Hulewicza. 19.45 Muzyka lekka (płyty). 19.55 Przerwa. 20.00 Duński koncert europejski. Transmisja z Kopenhagi. 21.00 Dziennik wieczorny. 21.10 Pogadanka aktualna. 21.15 „Schodnica — kolebka polskiego przemysłu naftowego" — felieton, wygł. Stanisław Weiss (ze Lwowa). 21.30 Kwartet Schrammla. 22.00 16-ta Audycja z cyklu „Sylwetki kompozytorów polskich" — Jan Maklakiewicz. Wykonawcy: Orkiestra P. R. pod dyr. Grzegorza Fitelberga. Aniela Szlemińska — śpiew. Kazimierz Wiłkomirski — wiolonczela. Koncert poprzedzi pogadanka Ryszarda Wernera. 23.00—1.00 Patrz programy lokalne Warszawy II i Lwowa.

Czwartek, dnia 20 maja

ROZGŁOŚNIA POMORSKA

7.10—7.15 Parę informacyj. 7.35—8.00 Muzyka — płyty z Warszawy. 12.03—12.40 Muzyka francuska (płyty). 12.50—13.00 „Niezapominajmy o sadach" pogadanka rolnicza — w opracowaniu inż. Jana Fiedlera. 13.00—14.00 Melodia za melodią (płyty). 15.15—15.35 Utwory charakterystyczne (płyty). 15.35—15.40 Życie kulturalne Pomorza. 15.40—16.05 Utwory skrzypcowe (płyty). 16.05—16.20 „Lubawa — dawna rezydencja biskupów chełmińskich" — felioton w opracowaniu Władysława Górskiego. 18.20—18.30 Wiadomości rybackie. 18.30—18.45 Chwila muzyki klasycznej (płyty). 18.45—18.50 Program na jutro. 19.45—19.55 Muzyka (płyty) z Warszawy.

WAŻNIEJSZE AUDYCJE ROZGŁOŚNI POMORSKIEJ

W środę, dnia 19 maja o godz. 16.00 Janina Ginett - Wojnarowiczowa wygłosi pogadankę p. t. **„Kwitnące balkony".** Temat ten jest obecnie na czasie, gdyż szczęśliwi posiadacze mieszkań z balkonami głowią się nad doborem kwiatów, mających upiększyć „wiszące ogrody". Sprawa ta nie może być rozwiązana według „widzi mi się" każdego. — Obowiązują pewne ogólne prawidła, jak sharmonizowanie ozdoby balkonów z otoczeniem, z wyglądem kamienicy i t. p. Wszystkie te kwestje zostaną omówione ciekawie i wyczerpująco w pogadance p. Wojnarowiczowej.

O godz. 18.20 Stefan Krassowski wygłosi pogadankę społeczną poświęconą sprawom radiofonizacji szkół powszechnych. Prelegent odpowie na zapytania w tej kwestii oraz udzieli praktycznych wskazówek, jak prowadzić radiofonizację w odległych od centrum ośrodka Pomorza.

O godz. 19.45 nada Toruń obrazek słuchowiskowy p. t. **„Rajby na Kaszubach".** Audycja ta została opracowana przez Martę Stankową w gwarze południowo - kaszubskiej zrozumiałej dla wszystkich. Wykonawcami będą członkowie Koła Kaszubów „Stanica" w Toruniu. Tematem słuchowiska są swaty na Kaszubach.

„KRÓL LEAR" — HAYDNA

Transmisja z Wiednia

Wszyscy znają dobrze symfonie Haydna, jego utwory kameralne, koncerty i oratoria. Natomiast muzyka dramatyczna tego reprezentanta muzyki klasycznej, przede wszystkim jego uwertury, rzadko bywają wykonalne. Tym bardziej zainteresuje wszystkich radiosłuchaczy muzyka Haydna do dramatu Szekspira „Król Lear". Niezwykle interesujący utwór ten usłyszą radiosłuchacze w transmisji radiowej z Wiednia dnia 19 maja o godz. 21.45 w wykonaniu świetnej Orkiestry Wiedeńskich Filharmoników pod dyr. Oswalda Kabasty. Radiosłuchacze usłyszą to dzieło poraz pierwszy.

KAMERALNE UTWORY CHOPINA

Wiadomo powszechnie, że Chopin był przede wszystkim kompozytorem fortepianowym. Trzeba było specjalnej sposobności, aby powstały utwory nie fortepianowe. Przypomnieć tutaj należy pobyt Chopina u ks. Antoniego Radziwiłła, dobrego kompozytora i wiolonczelisty. Chopin muzykując z gospodarzem całymi wieczorami powziął myśl napisania kompozycji na wiolonczelę i fortepian, a mianowicie sonatę op. 65. Dzieło to, oraz wczesne Rondo C-Dur na dwa fortepiany, wydane jednak jako opus pośmiertne, figurują w programie radiowej audycji. Utwory wykonają **dnia 19 maja o godz. 21.00** Lefeld, Lifan i Rosenbaum.

Tabela loterii

z dnia 18 maja

I i II ciągnienie

GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana zł. 5.000 na nr.: 50702

50.000 zł.: na nr.: 39291

10.000 zł. na n-ry: 30392 119581 120055 185168

5.000 zł. na nr.: 53540

2.000 zł. na n-ry: 86644 107819 107868 122244 146443 146715 152119

1.000 zł. na n-ry: 10449 10887 16490 26516 28253 41616 43680 44407 49584 59431 59630 73950 74258 76836 80960 81254 87418 89219 96076 125559 135870 138591 141478 148331 152577 154458 157470 158638 163183 170414 175255 178295 186409 186951

Wygrane po 200 zł

128 48 331 81 440 59 550 85 826 29 36 1106 236 400 46 503 642 846 47 2013 122 38 479 500 946 3014 81 303 14 96 589 710 4250 374 546 799 845 999 5220 314 592 600 85 906 18 33 99 6120 268 99 435 583 813 7243 64 72 420 730 882 8143 80 253 55 305 40 410 37 515 847 987 9053 143 400 515 16 38 692 705 77 89 891

10051 60 112 248 486 800 914 92 11089 326 97 482 536 63 955 12026 115 52 55 229 64 486 787 845 902 13101 280 323 34 94 406 638 960 64 78 14192 360 430 533 96 607 45 83 863 74 987 15069 131 33 249 84 389 456 88 509 78 617 712 22 955 16173 383 404 573 628 785 812 17115 261 66 368 653 844 965 79 18091 457 526 58 832 931 19038 64 532 57 635 739 866

20092 94 148 350 464 518 745 21023 65 197 212 73 322 534 44 630 980 22015 20 30 411 90 534 695 907 18 23058 114 48 280 357 415 84 651 75 894 24039 574 630 25153 304 560 710 966 26229 424 597 676 906 27200 19 95 362 451 609 47 725 77 804 28110 235 62 96 325 37 483 703 76 977 29016 235 84 344 50 606 762 967

30132 241 82 559 904 15 31052 180 86 222 476 596 751 76 818 60 32014 410 636 708 937 33130 82 264 91 338 419 93 514 50 640 84 753 887 34141 211 476 770 35208 32 64 418 536 726 78 99 846 977 36137 48 59 69 239 312 480 764 84 962 37045 228 466 584 90 620 21 69 700 29 948 38050 66 139 78 510 77 739 874 39275 324 73 441 506 7 742 864 914

40097 196 221 8 375 438 553 98 657 876 41042 114 36 200 78 464 99 522 600 811 61 944 89 42004 7 167 247 82 353 63 409 54 9 520 625 59 707 836 43004 13 338 406 57 518 621 707 964 99 44101 [illegible]

[illegible] 102 10 334 42 545 694 755 902 76011 19 82 32 598 622 30 913 77081 91 6 159 87 304 474 691 96 809 936 78012 122 227 357 420 532 650 79283 303 512 64 718 836 56 920 53 54 81

80425 582 640 739 949 81042 60 158 262 70 320 73 541 641 713 39 57 856 938 82306 666 958 83043 60 74 115 26 46 766 949 76 84248 330 610 67 81 750 964 85034 70 427 562 794 944 86109 35 215 20 467 94 547 608 716 74 849 929 87129 68 95 203 80 334 877 98 9 954 55 88029 89 132 60 278 351 54 61 491 676 793 808 89095 123 204 59 79 330 529 690

90146 254 320 48 407 65 504 690 92 708 822 64 91047 348 698 947 92030 275 379 419 66 76 85 94 503 94 811 22 93090 259 404 604 30 77 815 38 94041 171 234 352 423 541 87 635 817 43 74 95101 460 93 585 618 74 792 831 47 67 941 96238 400 67 602 884 946 96 97004 166 87 486 92 721 98065 183 276 305 65 623 87 740 44 99035 158 238 400 71 672 780

100053 162 341 567 993 101076 466 70 662 69 809 85 102397 98 659 759 806 60 89 911 103160 61 306 438 54 533 104093 143 289 421 79 628 927 105228 56 371 483 663 872 960 106099 135 59 73 219 390 444 56 82 801 53 4 5 936 107244 47 60 358 88 91 512 751 826 108012 50 136 300 523 29 31 109077 137 448 85 551 634 60 868 906 8 24 30 44

110270 329 440 111120 330 626 45 720 815 25 46 77 926 89 112021 179 267 537 6112 975 113052 114 20 294 350 664 707 12 19 114085 144 82 90 352 414 42 539 48 652 115086 385 419 700 8 846 81 85 957 116018 349 65 770 980 117025 47 107 304 523 35 43 89 644 60 702 8 84 884 942 118289 333 642 856 96 119068 173 379 527 674 84 816 926 74

120020 120 90 266 85 463 68 518 785 967 121088 292 303 440 62 730 40 843 87 122005 119 278 390 579 95 823 22 123209 [illegible]

[illegible] 221 64 85 563 94 704 984 94 125015 18 45 103 226 29 64 349 52 477 654 832 42 76 970 126053 319 27 59 506 16 68 784 915 41 91 127233 37 359 68 429 43 571 77 96 128823 35 998 129070 159 356 84 742 983

130048 76 301 27 454 92 536 631 85 762 68 817 131036 83 95 144 211 358 511 38 76 132033 450 521 90 812 69 73 92 133213 785 927 134120 627 67 87 780 85 959 88 135189 327 485 578 604 79 848 955 136046 134 200 11 27 403 555 631 751 828 70 137101 86 250 703 73 138210 17 49 98 417 37 525 29 734 835 70 71 72 76 139167 234 765 85

140649 66 800 141070 200 20 420 24 578 142164 267 344 814 66 987 143293 368 546 727 872 949 144099 123 253 309 566 643 878 145240 91 345 528 558 91 613 732 86 823 93 966 146029 146 73 259 65 300 35 421 583 645 86 921 72 147111 51 70 98 485 589 610 762 804 17 953 82 148011 100 32 49 73 248 383 416 620 742 98 149245 300 35 436 601 83 705 55 825 78 998

150226 402 63 86 508 862 90 91 151020 276 354 65 74 409 525 65 610 845 152412 666 717 58 890 153048 203 310 63 591 734 866 154029 302 39 43 61 444 737 155139 64 332 462 554 631 717 825 45 156004 75 121 68 222 670 792 940 157003 61 654 213 47 316

59 76 92 468 598 794 822 48 158143 86 264 99 645 60 799 902 159068 190 377 413 27 619 30 61 65 752 55 912 20

160029 72 94 256 315 38 54 894 963 161204 42 358 459 521 92 638 60 87 757 161051 79 80 269 71 327 92 163133 367 665 70 50 72 859 164052 386 497 511 890 165094 442 61 641 48 780 166058 212 402 13 640 828 34 51 167267 380 431 938 168101 47 219 426 603 761 92 96 822 993 169022 154 303 20 564 736

170039 187 273 831 952 77 171004 67 170 238 429 55 515 874 172256 550 648 742 173185 201 95 585 633 88 715 879 98 174021 163 390 428 873 918 99 175066 266 94 355 461 562 699 734 882 915 176253 625 839 177037 115 200 419 655 902 178384 93 500 11 917 179000 65 198 313 609 55 68 90 736 63 829 921

180144 69 356 459 891 181081 96 149 215 38 575 95 676 182347 87 425 762 8077 67 90 953 183046 547 60 73 855 184017 239 600 64 832 [illegible] 186074 372 441 577 607 748 825 921 187090 360 424 98 527 69 92 726 913 188115 241 466 555 63 72 699 716 37 38 859 76 967 189102 63 343 69 742

190071 83 543 73 867 935 52 191010 157 83 235 69 639 716 192113 223 620 56 743 74 932 56 193033 83 133 36 230 829 39 43 914 60 69 194032 62 187 288 411 632 824 977

III ciągnienie

Wygrane po 200 zł

246 346 551 1026 188 790 961 9 2109 92 201 345 646 79 901 21 3216 78 799 4233 42 78 312 5394 763 6032 167 750 858 7009 149 322 486 737 8461 887 9171 496 564 770

10423 11058 186 657 751 12062 420 843 13053 62 6 132 589 699 943 4 88 14343 545 674 739 808 15286 474 814 8 963 16040 294 315 690 17837 60 912 18140 752 19144 92 229 354 406 888 939 98

20043 91 484 21039 180 250 700 98 983 95 22296 491 690 827 23631 24141 554 701 25191 272 366 26483 833 920 27016 42 28487 697 768 930 29059 432 68 784 886 906

30073 107 65 256 775 858 31209 608 846 32622 33085 280 34533 676 745 68 891 35509 634 848 963 36126 680 37030 464 743 55 63 847 38552 971 39058 286 595 623 904

40386 434 67 838 41116 401 42025 74 43151 44022 343 411 45343 81 780 4 920 34 46 216 310 785 9 47223 887 941 48144 226 509 673 49027 268 451 762 843 939

50046 763 829 51340 9 53202 73 341 549 71 839 981 97 54156 747 971 55075 236 652 4 892 56183 237 72 357 659 57939 58126 230 318 551 646 59207 843

60001 110 731 61403 680 3 62138 690 885 63383 406 78 580 762 821 64175 447 779 65244 696 66358 959 67304 449 637 972 68062 822 69641 702 89 934

7009 150 250 715 871 80 71395 611 737 962 72864 7 [illegible] 39 892 74955 75361 490 519 714 885 [illegible] 26 495 976 77195 342 431 636 788 95[illegible] [illegible]001 140 226 622 720 977 79143 899

80419 7[illegible] [illegible]04 900 81044 296 568 785 82789 919 [illegible]048 508 88 84480 657 825 85099 169 8[illegible] 357 533 86071 229 402 13 56 88 87065 127 443 76 510 689 782 88104 317 471 527 46 700 89236 528 91

91195 538 696 764 892 92337 62 93443 71 930 94009 306 95122 96152 331 712 84 97423 624 763 98004 90 312 9 403 656 99041 209 80 887 938

[illegible] 610 28 38 922 116202 736 117101 926 118013 898 094 712

112051 822 121368 123435 620 752 861 965 124315 553 707 125127 717 126136 213 344 991 127183 688 128005 922 129385 728 905

130407 612 131497 829 132026 39 418 56 133041 134371 504 135149 214 407 28 96 550 698 889 136252 137128 374 414 74 667 785 138580 967 139150 328 61 552

140004 211 436 624 141164 223 652 788 997 142071 167 72 530 755 143183 980 144397 844 949 145010 37 99 322 632 772 146003 293 479 993 147160 244 510 635 148290 319 529 92 614 44 784 852 149114 47

150250 114151 789 152353 619 75 153034 389 417 554 647 839 154375 624 155812 156948 157152 294 732 158349 159045 597 914

160404 161052 186 611 972 162140 65 312 464 676 784 960 163226 782 885 164048 56 165290 349 971 96 166010 38 170 202 389 879 167402 168148 56 273 471 635 760 169168 760

170343 613 171932 172195 239 657 701 173030 116 209 57 360 174 565 73 175140 56 279 309 176453 547 851 177068 108 597 811 178068 168 75 253 93 677 179102 428

Do akt Km. Nr. 101/37. (3518

OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Grudziądzu rewiru I, Stanisław Lewicki, urzędujący w m. Grudziądzu przy ul. Budkiewicza 9, obwieszcza, że na dzień 9 lipca 1937 r. godz. 10 został wyznaczony opis i oszacowanie nieruchomego majątku Królewska Dąbrówka, karta 6, własność Hansa Temmego, położonego w Królewskiej Dąbrówce pow. Grudziądz.

W związku z powyższym, na zasadzie § 2 art. 668 K. P. C. wzywa się wszystkie osoby, aby przed ukończeniem opisu zgłosiły swoje prawa do pomienionej nieruchomości lub jej przynależności.

Komornik: (—) St. Lewicki.

Zlecenie Nr. 271/IX. (3443

PRZETARG PUBLICZNY.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Toruniu zwraca uwagę na ogłoszony w Monitorze Polskim w Nr. 108 z dnia 13 maja 1937 r. przetarg publiczny na budowę wieży reflektorowej konstrukcji żelaznej w Toruniu. Termin składania ofert upływa dnia 11 czerwca br. o godz. 12-ej.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Toruniu.

5. E. 264/34.

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 maja 1937 r.

Sąd Grodzki w Tczewie w osobie asesora sądowego M. Meli w obecności protokólanta pom. kanc. J. Polmańskiego, po rozpoznaniu sprawy odroczenia wypłat nad majątkiem Moniki Wojnowskiej z Łukocina i Jana Czarneckiego z Lignów: I. uchyla odroczenie wypłat udzielone dłużnikom Monice Wojnowskiej z Łukocina i Janowi Czarneckiemu z Lignów wyrokiem z dnia 16 marca 1936; II. zwalnia z obowiązków zarządcy majątku Brunona Groblewskiego; III. koszty postępowania nakłada na dłużników.

(—) Mela.

Dzierżawa stołowni podofic.

ZARZĄD PODOFIC. KASYNA GARN. W TORUNIU

odda w dzierżawę stołownię podoficerską w pułku lotniczym w Toruniu.

O warunkach dzierżawy można się dowiedzieć w kancelarii Zarządu Podofic. Kasyna Garn. w Toruniu, Przedzamcze 15, o godz. 19,00 każdego dnia. Oferty należy składać do dnia 20 bm., godz. 19,30.

Koszta niniejszego ogłoszenia pokrywa obejmujący dzierżawę. (3515

PRZETARG

21 maja godz. 9,30 sprzedaję przy ul. Grudziądzkiej 101 przymusowym przetargiem za gotówkę: samochód ciężarowy „Ford". (3523

(—) Brunon Duplicki,

Komornik Sądu Grodzkiego w Toruniu rew. III.

PRZETARG

21 maja godz. 10 sprzedaję przy ul. Grudziądzkiej 101 przymusowym przetargiem za gotówkę: 1 powózkę na resorach. (3522

(—) Brunon Duplicki,

Komornik Sądu Grodzkiego.

Zlecenie Nr. 286/IX. 3513

Przetarg publiczny alei owocowych

Wydział Powiatowy wydzierżawia w poniedziałek, dnia 24 maja 1937 r. o godz. 10-ej w Powiatowym Zarządzie Drogowym w Świeciu n/W. ul. Dworcowa nr. 63 tegoroczny zbiór z alei czereśniowych na szosach powiatowych powiatu świeckiego.

Warunki dzierżawy ogłoszone zostaną przed rozpoczęciem przetargu. Należność płatna w dniu przetargu.

Kaucja licytacyjna 50,— złotych.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego
(—) Mgr. Ćwinarowicz.

Zlecenie Nr. 296/IX. (3520

Wojewódzki Urząd Rozjemczy w Toruniu

Nr. 60/36.

Wojewódzki Urząd Rozjemczy do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich w Toruniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 27 kwietnia 1937 r. na podstawie art. 75 ust. 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24. X. 34 r. w obwieszczeniu Min. Skarbu z dnia 5. XII. 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 5, poz. 59) w sprawie Emila Langego w Dąbrowie pow. Chojnice

orzekł:

Przedłuża się czasokres wyznaczony orzeczeniem W. U. R. z dnia 18. XII. 36 r. do powzięcia uchwały w sprawie zawarcia układu na dalsze sześć miesięcy od dnia 30. VI. 1937 r.

Przewodniczący W. U. R.
(—) Tadeusz Szurlewicz.

Sygn. akt: E. 78/36. (3461

OBWIESZCZENIE

W sprawie przymusowego wykupu części nieruchomości Stare, karta 1, należącej do Kurta Orlanda z Starego o powierzchni 378,10,91 ha, wyznacza się w celu podziału pierwszej raty ceny przymusowego wykupu termin

na dzień 28 sierpnia 1937 r. o godz. 10.

Cenę przymusowego wykupu złożył Urząd Wojewódzki Poznański w Poznaniu do depozytu Banku Gospodarstwa Kraj. w Bydgoszczy do dyspozycji Sądu Grodzkiego w Łobżenicy celem podzielenia jej między wierzycieli.

Cena przymusowego wykupu złożona została w gotówce i w papierach wartościowych i to:

a) w gotówce —26.957,81 zł.; w obligacjach 3% Państw. Renty Ziem. serii I w/g wartości nominalnej płatnych w tejże wartości na sumę nominalną złotych w złocie — 107.100,— zł. z kuponami płatnymi dnia 1 czerwca 1937 r.

Wierzyciele szukający zaspokojenia wynagrodzenia roszczeń w hipotece nieujawnionych, winni zgłosić je najpóźniej w czternaście dni przed terminem do podziału pod tym rygorem, że w razie niezgłoszenia podział wynagrodzenia nastąpi wedle stanu ujawnionego w hipotece z pominięciem innych ich roszczeń, a roszczenia oparte na prawie publicznym tracą uprzywilejowane pierwszeństwo i znaleźć będą mogły zaspokojenie tylko z reszty wynagrodzenia, jaka pozostanie po zaspokojeniu wierzycieli hipotecznych.

Powyższe podaje się do wiadomości na zasadzie przepisów ustawy o uregulowaniu ciężarów i wierzytelności, ciążących na przymusowo wykupionych nieruchomościach ziemskich z dnia 28 grudnia 1927 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 3/28, poz. 22) w związku z ustawą z dnia 4 marca 1897 r. o przymusowej sprzedaży i zarządzie oraz w związku z przepisami kodeksu postępowania cywilnego.

Łobżenica, dnia 12 maja 1937 roku.

Sąd Grodzki.

Sygn. akt: E. 74/36. (3481

OBWIESZCZENIE

W sprawie drugiego przymusowego wykupu części nieruchomości Falmierowo, karta 1 dobra rycerskie należące do Hansa Ramma z Falmierowa o powierzchni 272,59,83 ha, wyznacza się w celu podziału pierwszej raty ceny przymusowego wykupu termin

na dzień 21 sierpnia 1937 r. o godz. 10.

Cenę przymusowego wykupu złożył Urząd Wojewódzki Poznański w Poznaniu do depozytu Banku Gospodarstwa Kraj. w Bydgoszczy do dyspozycji Sądu Grodzkiego w Łobżenicy celem podzielenia jej między wierzycieli.

Cena przymusowego wykupu złożona została w gotówce i w papierach wartościowych i to:

a) w gotówce — 23.853,75 zł., b) w obligacjach 3% Państw. Renty Ziemskiej Serii I w/g wartości nominalnej płatnych w tejże wartości na sumę nominalną złotych w złocie — 96.000,— zł. z kuponami płatnymi w dniu 1 czerwca 1936 r.

Wierzyciele szukający zaspokojenia z wynagrodzenia roszczeń w hipotece nieujawnionych, winni zgłosić je najpóźniej w czternaście dni przed terminem do podziału pod tym rygorem, że w razie niezgłoszenia podział wynagrodzenia nastąpi wedle stanu ujawnionego w hipotece z pominięciem innych ich roszczeń, a roszczenia oparte na prawie publicznym tracą uprzywilejowane pierwszeństwo i znaleźć będą mogły zaspokojenie tylko z reszty wynagrodzenia, jaka pozostanie po zaspokojeniu wierzycieli hipotecznych.

Powyższe podaje się do wiadomości na zasadzie przepisów ustawy o uregulowaniu ciężarów i wierzytelności, ciążących na przymusowo wykupionych nieruchomościach ziemskich z dnia 28 grudnia 1927 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 3/28, poz. 22) w związku z ustawą z dnia 4 marca 1897 r. o przymusowej sprzedaży i zarządzie oraz w związku z przepisami kodeksu postępowania cywilnego.

Łobżenica, dnia 12 maja 1937 roku.

Sąd Grodzki.

Numer akt: 461/37.

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI RUCHOMOŚCI

Komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy rewiru IV Antoni Bączyński, mający kancelarię w Bydgoszczy ul. Pomorska Nr. 11, na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 21 maja 1937 r. o godz. 11,00 w Bydgoszczy ul. Henryka Dietza 2, odbędzie się 1. licytacja ruchomości, należących do Agnieszki Lewandowskiej, składających się z mebli, dywanu, serwisu obiadowego i do kawy, oszacowanych na łączną sumę 720,— zł.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Bydgoszcz, dnia 4 maja 1937 r.

Komornik: (—) Antoni Bączyński.

Zlecenie Nr. 106/VIII/K. (3528

Zlecenie Nr. 279/IX. (3514

URZĄD WOJEWÓDZKI POMORSKI
Wydz. Kom. Budowl.

zawiadamia, że w nr. 109 Monitora Polskiego z dnia 14 maja 1937 r. i w nr. 11 „Pom. Dzien. Wojew." z dnia 15 maja 1937 r. został ogłoszony przetarg na budowę gmachu Urzędu Skarbowego o kubaturze około 8000 m³ w Wejherowie przy ul. Pierackiego nr. 20. Otwarcie ofert nastąpi dnia 31 maja o godz. 10,30 w Wydziale Kom. Budowl. przy ul. Krasińskiego 4 w Toruniu, pokój 37.

Zlecenie Nr. 298/IX. (3521

Wojewódzki Urząd Rozjemczy w Toruniu

Nr. 86/36.

Wojewódzki Urząd Rozjemczy do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich w Toruniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 27 kwietnia 1937 r. na podstawie art. 73 i nast. rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24. X. 34 r. w obwieszczeniu Min. Skarbu z dnia 5. XII. 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 5, poz. 59) w sprawie Oskara Mendego w Szewnie pow. Świecie o otwarcie postępowania układowego

orzekł:

Projekt układu z dnia 2-go kwietnia 1937 r. zatwierdza się.

Przewodniczący W. U. R.
(—) Tadeusz Szurlewicz.

Sygn. akt: E. 64/37. (3462

OBWIESZCZENIE

W sprawie przymusowego wykupu części nieruchomości Łobżenica, dobra ryc., tom I karta 1, należącej do Fryderyka Limburg-Stiruma o powierzchni 513,20,61 ha, wyznacza się w celu podziału ceny II raty przymusowego wykupu

termin na dzień 23 sierpnia 1937 r. o godz. 10.

Cenę przymusowego wykupu złożył Urząd Wojewódzki Poznański w Poznaniu do depozytu Banku Gospodarstwa Krajowego w Bydgoszczy wzgl. w Państwowym Banku Rolnym Oddział w Poznaniu do dyspozycji Sądu Grodzkiego w Łobżenicy celem podzielenia jej między wierzycieli.

Cena przymusowego wykupu złożona została w gotówce i w papierach wartościowych i to:

a) w gotówce — 16.263,68 zł.; b) w obligacjach 3% Państw. Renty Ziemskiej Serii I w/g wartości nominalnej płatnych w tejże wartości na sumę nominalną złotych w złocie — 60.500,— zł. z kuponami płatnymi w dniu 1. 6. 1937 r.

Wierzyciele szukający zaspokojenia z wynagrodzenia roszczeń w hipotece nieujawnionych, winni zgłosić je najpóźniej w czternaście dni przed terminem do podziału pod tym rygorem, że w razie niezgłoszenia podział wynagrodzenia nastąpi wedle stanu ujawnionego w hipotece z pominięciem innych roszczeń, a roszczenia oparte na prawie publicznym tracą uprzywilejowane pierwszeństwo i znaleźć będą mogły zaspokojenie tylko z reszty wynagrodzenia, jaka pozostanie po zaspokojeniu wierzycieli hipotecznych.

Powyższe podaje się do wiadomości na zasadzie przepisów ustawy o uregulowaniu ciężarów i wierzytelności, ciążących na przymusowo wykupionych nieruchomościach ziemskich z dnia 28 grudnia 1927 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 3/28, poz. 22) w związku z ustawą z dnia 4 marca 1897 r. o przymusowej sprzedaży i zarządzie oraz w związku z przepisami kodeksu postępowania cywilnego.

Łobżenica, dnia 12 maja 1937 roku. **Sąd Grodzki.**

Sygn. akt: E. 65/37. (3463

OBWIESZCZENIE

W sprawie przymusowego wykupu części nieruchomości Trzeboń dobra ryc. karta 1, należącej do Karoliny Naworolowej z Trzebonia, pow. wyrzyskiego o powierzchni 173.00.00 ha, wyznacza się w celu podziału II raty ceny przymusowego wykupu **termin na dzień 2 września 1937 r. o godz. 10.**

Cenę przymusowego wykupu złożył Urząd Wojewódzki Poznański w Poznaniu do depozytu Banku Gospodarstwa Krajowego w Bydgoszczy wzgl. w Państwowym Banku Rolnym Oddział w Poznaniu do dyspozycji Sądu Grodzkiego w Łobżenicy celem podzielenia jej między wierzycieli.

Cena przymusowego wykupu złożona została w gotówce i w papierach wartościowych i to:

a) w gotówce — 2.715,47 zł.; b) w obligacjach 3% Państw. Renty Ziemskiej Serii I w/g wartości nominalnej płatnych w tejże wartości na sumę nominalną złotych w złocie — 16.700,— zł. z kuponami płatnymi w dniu 1. 6. 1937 r.

Wierzyciele szukający zaspokojenia wynagrodzenia roszczeń w hipotece nieujawnionych, winni zgłosić je najpóźniej w czternaście dni przed terminem do podziału pod tym rygorem, że w razie niezgłoszenia podział wynagrodzenia nastąpi wedle stanu ujawnionego w hipotece z pominięciem innych ich roszczeń, a roszczenia oparte na prawie publicznym tracą uprzywilejowane pierwszeństwo i znaleźć będą mogły zaspokojenie tylko z reszty wynagrodzenia, jaka pozostanie po zaspokojeniu wierzycieli hipotecznych.

Powyższe podaje się do wiadomości na zasadzie przepisów ustawy o uregulowaniu ciężarów i wierzytelności, ciążących na przymusowo wykupionych nieruchomościach ziemskich z dnia 28 grudnia 1927 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 3/28, poz. 22) w związku z ustawą z dnia 4 marca 1897 r. o przymusowej sprzedaży i zarządzie oraz w związku z przepisami kodeksu postępowania cywilnego.

Łobżenica, dnia 12 maja 1937 roku. **Sąd Grodzki.**

OGŁOSZENIA:

wiersz milimetrowy na stronie 1-łamowej	0.20 zł
w tekście na pierwszej stronie	1.00 zł
w tekście na drugiej i trzeciej stronie	0.80 zł
w tekście na dalszych stronach	0.50 zł

Drobne za słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie.
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25 proc. drożej.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25 proc. zniżki.
Komunikaty 50 gr za wiersz.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeż. miejsca 20 procent nadwyżki. W W. M. Gdańsku cennik ogłoszeniowy jest identyczny z cennikiem dla Polski, z tem jednak, że rachunki mogą być regulowane w guldenach gdańskich na podstawie notowań Giełdy Gdańskiej z dnia poprzedzającego dzień wpłaty.

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOSI:

W ekspedycji miejscowych agencyj	2.00 zł
Z odnoszeniem do domu	2.20 zł
Przez pocztę z odnoszeniem do domu	2.40 zł
Pod opaską	4,50 zł
W Gdańsku przez pocztę . 2.32 gd; przez gońca	2.00 gd
W Gdańsku z odbieraniem w administracji wprost	1.75 gd
Zagranicą	4.00 zł

W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie, strajki) Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma.

Redaktor odpowiedzialny:
WACŁAW WYTYK, Toruń, ul. Bydgoska 58.

U W A G I:

Ogłoszenia drobne przyjmujemy wyłącznie za gotówkę. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Ogłoszenia drobne przyjmujemy jedynie do 50 słów, powyżej — liczymy według rozmiaru. Zastrzeżeń miejsca dla ogłoszeń drobnych nie przyjmujemy, dla innych tylko wówczas, gdy za takie zastrzeżenie zostanie zapłacona przewidziana w cenniku 20 proc. nadwyżka. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Uzasadnione reklamacje będą uwzględniane o ile zostaną wniesione do dni 3-miu od daty ukazania się ogłoszenia, lub od daty otrzymania rachunku. Przy sądowem ściąganiu należności rabat upada. Za terminowy druk i przepisane miejsce ogłoszenia Administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska: Wilhelm Grimsmann, Gdańsk, Kassubischer Markt 21, I. p. — Redaktor odpowiedzialny na Bydgoszcz: Leon Formański Bydgoszcz Plac Wolności 1, redaktor odpowiedz. na Gdynię: Wiktor Mielnikow, Gdynia, ul. Min. Kwiatkowskiego, gmach „Paged'u". — Redaktor odpowiedzialny na Grudziądz: Mieczysław Bagiński, Grudziądz Plac 23 Stycznia 10, I. — Redaktor odpowiedzialny na Tczew: Alojzy Kuzio Tczew, Kościuszki nr. 1. — Redaktor odp. na Rypin: Kazimierz Świerzyński
Wydawca: Spółdzielnia Wydawnicza „Gryf" z odpow udziałami w Toruniu. Za ogłoszenia odpowiada Administracja. Czcionkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu.